
RAPORTUL POLITIC AL COMITETULUI CENTRAL LA CONFERINȚA NAȚIONALĂ A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Octombrie 1945

I

SITUAȚIA INTERNAȚIONALĂ

Tovarăși! Conferința Națională a Partidului Comunist Român se ține în condițiile terminării victorioase a celui de al doilea război mondial. Imperialismul german hitlerist și militarismul japonez au fost sdrobite, și putem spune că aceasta este o victorie nemaiîntâlnită în istoria tuturor războaielor.

După cum prevăzuse marele geniu al omenirii progresiste și conducătorul popoarelor Uniunii Sovietice — Generalissimul Stalin — factorul esențial care a hotărât soarta celui de al doilea război mondial a fost unirea tuturor popoarelor iubitoare de pace și libertate împotriva celui mai mare dușman al civilizației și progresului omenirii, împotriva fascismului cotropitor.

De aici se desprinde un mare învățământ și totodată perspectiva înfăptuirii unei păci durabile în lume.

Rolul principal în obținerea victoriei l-a avut Uniunea Sovietică. (*Aplauze puternice.*)

Armata Roșie s'a acoperit de o glorie nepieritoare în războiul de nimicire a forțelor hitleriste și ale imperialismului japonez, mărind astfel admirația întregii lumi față de puternicul

stat sovietic al muncitorilor, țăranilor și intelectualilor. (Applauze.)

Al doilea învățământ al acestui război arată unde a dus politica de concesii față de agresor. Fiecare cedare făcută agresorului, în loc de a consolida pacea, mărește poftele imperialiste și duce la noi agresiuni.

Se pare că aceste învățăminte nu au fost însușite de anumite cercuri, legate de cunoscuta politică müncheneză, care încercă să împiedice construirea unei păci durabile între popoare.

Factorii care acționează în favoarea păcii sunt însă mult mai puternici.

I. ECONOMIA MONDIALĂ ÎN URMA RĂZBOIULUI

În primul rând, economia mondială a ieșit adânc sdruncinată și desorganizată din acest război. Uriașe distrugeri de bunuri, întrebunțarea neproductivă a materiilor prime, distrugerea unei mari părți din utilajul industrial al statelor europene pe teritoriul cărora s'a desfășurat războiul, toate acestea au contribuit la agravarea situației economice. În numeroase țări se manifestă tendințe inflaționiste. Desorganizarea transporturilor, atât feroviare cât și fluviale, împiedică circulația bunurilor. De asemenea, aceasta contribue la scumpirea produselor și la diferențe considerabile de prețuri. Problema cea mai importantă, însă, este *trecerea industriei de război pe picior de pace*. Reconversiunea, cum se numește ea în Statele Unite și în Anglia, pune în pericol munca și existența a milioane de lucrători. Economiștii americani discută dacă într'un viitor apropiat vor fi 8.000.000 sau 18.000.000 de șomeri în S.U.A. Pericolul șomajului amenință nu mai puțin și Marea Britanie.

Scăderea nivelului de viață al muncitorimii din aceste țări, ca o consecință firească a desordinei economice provocate de trecerea întreprinderilor industriale, crescute mult în timpul răz-

boiului, la producția de pace, a determinat mari acțiuni muncitorești, care cuprind milioane de oameni: astfel, grevele minerilor, metalurgiștilor și muncitorilor din porturi în S.U.A. și grevele minerilor și docherilor în Anglia. Deasemenea, greutățile economice, complicate cu dificultăți politice, au contribuit la rapidă desvoltare a mișcărilor național-eliberatoare în India, Indiile Olandeze, Egipt, Palestina, Țările Arabe etc. De subliniat grevaprotest a muncitorilor din porturile australiene, care refuză să încarce material de război trimis pentru a fi folosit împotriva mișcării naționale din Java.

In asemenea împrejurări, când mișcările muncitorești din metropolă sunt în creștere și când popoarele coloniale își afirmă tot mai hotărît dreptul la independență națională, cercurile reacționare, întreținând focare fasciste ca acelea din Grecia, Spania, Argentina și împingând spre neînțelegeri în sâmul Națiunilor Unite, caută să împiedice construirea păcii.

2. ORGANIZAREA ȘI CONSOLIDAREA PĂCII SUNT STRÂNS LEGATE DE DEMOCRATIZAREA FIECAREI ȚĂRI

Crearea Federației Sindicale Mondiale — care, prin cei 63.000.000 de membri ai săi, muncitori conștienți și organizați din lumea întreagă, este expresia unității clasei muncitoare — va avea un rol deosebit de important în reconstrucția lumii și în combaterea partizanilor politicii „echilibrului de forțe“.

In desbaterile congresului mondial sindical s'a evidențiat faptul că organizarea și consolidarea păcii sunt strâns legate de lupta pentru nimicirea rămășițelor fasciste, de democratizarea fiecărei țări.

Pe plan politic, dacă luăm în considerare alegerile care au avut loc în ultimul timp într'o serie de țări eliberate de sub jugul robiei hitleriste, observăm o deplasare categorică a opiniei publice spre forțele politice consecvent democratice. Așa, de

pildă, în Franța, Cehoslovacia, Norvegia și alte țări, comuniștii intrunesc majorități însemnate, largind astfel frontul păcii și baza prieteniei dintre popoare.

Un eveniment de importanță politică mondială îl constituie alianța, nu demult încheiată, între Uniunea Sovietică și China.

Cele două popoare, cu potențialul lor economic, politic și militar aproape nelimitat, interesate deopotrivă în stabilirea armoniei internaționale și a bunei înțelegeri între popoare, vor aduce o puternică contribuție la realizarea și asigurarea păcii.

Reacțiunea încearcă, într'un cadru istoric nou, să reinvie politica ce tindea la izolarea U.R.S.S. Ea încearcă să ignoreze importanța internațională mult sporită a Uniunii Sovietice după victoria asupra Germaniei hitleriste și a militarismului japonez.

Nu o politică de „echilibru al forțelor“, nu o politică de împărțire a lumii în „blocuri“, ci una de înțelegere și colaborare între popoare și între state. Dacă la conferința dela Londra s-au ivit unele divergențe, acestea pot și trebue să fie rezolvate tot în spiritul prieteniei și colaborării făurite în anii grei de război. Divergențe pot exista și între membrii uneia și aceleiași grupări politice, cu atât mai mult între state destul de deosebite ca structură; esențial este, însă, spiritul de colaborare și voința de a rezolva toate problemele prin buna înțelegere. Aceasta este prima condiție a unei păci durabile. (*Aplauze puternice.*)

Lichidarea tuturor rămășițelor fasciste și izolarea cercurilor reaționare, care încearcă să turbure pacea lumii, este a doua condiție. (*Aplauze.*)

O pace durabilă în lume nu poate fi concepută decât dacă toate forțele progresiste ale lumii vor continua lupta pentru asigurarea unei democrații reale și active. Instaurarea în fiecare țară a unei democrații consecvente va fi cea mai bună garanție a păcii. Aceasta este a treia condiție. (*Aplauze puternice.*)

In fine, a patra și ultima condiție pentru făurirea unei păci durabile este respectarea voinței fiecărui popor de a-și făuri sin-

gur regimul său social, respectarea independenței naționale și neamestecul în afacerile interne ale altor popoare. (*Aplauze în-delung repetate.*)

Aceasta este situația politică generală în care se ține Conferința Națională a partidului nostru. Deși expusă sumar, ne va îngădui să înțelegem mai ușor problemele care frământă țara noastră, rolul și sarcinile Partidului Comunist Român.

II

SITUAȚIA INTERNĂ

1. DRUMUL PARTIDULUI, DRUMUL LUPTEI PENTRU LIBERTATEA ȘI DREPTURILE POPORULUI ROMÂN

Tovarăși ! Înainte de a trece la problemele actuale, considerăm necesară o scurtă analiză a drumului greu și plin de învățăminte pe care partidul nostru l-a parcurs în lupta pentru libertatea și drepturile poporului român.

După o lungă și aspră experiență, dobândită în cei 20 de ani de adâncă ilegalitate și în timpul scurtei perioade scurte dela 23 August 1944 și până azi, partidul nostru a devenit principala forță politică care sprijină cu hotărîre regimul instaurat la 6 Martie 1945 și guvernul de concentrare democratică al d-lui dr. Petru Groza.

Intr'adevăr, dacă ne gândim ce a reprezentat partidul nostru la înființarea sa, prin ce greutăți și frământări a trebuit să treacă, și facem o comparație cu situația în care se găsește azi, putem privi cu incredere în viitorul partidului nostru, în viitorul clasei muncitoare și al întregului popor român. Înainte de a intra însă în analiza sarcinilor noastre actuale, considerăm necesară o scurtă expunere asupra originii partidului nostru.

Născut în condiții istorice ce nu se deosebesc în fond de cele în care au luat naștere toate partidele comuniste din ultimele de-

cenii, și abia desprins din frământările vechii mișcări muncitoarești, Tânărul Partid Comunist Român își luă asupra să măreață și totodată istorica sarcină de a restabili unitatea politică și de acțiune a clasei muncitoare, de a organiza și conduce lupta muncitorilor, țăranilor și intelectualilor pentru ridicarea stării lor materiale, politice și culturale, pentru o Românie liberă, democratică și independentă. Deasemenea, Partidul Comunist Român, călăuzit în activitatea sa de teoria marxist-leninistă, și-a luat asupra să sarcina să îndrumeze clasa muncitoare și întregul popor pe calea înfăptuirii unei societăți în care să dispară exploatarea omului de către om. (*Aplauze entuziaste.*)

Partidul nostru cunoaște câteva perioade distincte în dezvoltarea sa. Întrunind majoritatea membrilor vechiului partid muncitoresc, hotărât să rupă cu reformismul și metodele pasive, care au dus la eșecul grevei generale din 1920, Tânărul partid muncitoresc, partidul comunist, s'a impus chiar dela primii pași făcuți în arena luptei politice ca o forță politică independentă, producând o serioasă deplasare în cursul vieții politice a țării noastre.

Bucurându-se de încrederea și de sprijinul masselor muncitoarești, organizate în sindicate unite, precum și de simpatia unei însemnate părți ale celor neorganizate dela orașe și sate, partidul nostru reușește, stând în fruntea masselor muncitoare, să mențină cea mai mare parte din revendicările câștigate prin grevele din 1918—1920 de către clasa muncitoare.

Desigur, cercurile reacționare nu puteau rămâne indiferente față de perspectivele politice care erau deschise clasei muncitoare și poporului român sub steagul partidului nostru.

Aceste cercuri, desmetite după primul val de luptă populară care se desfășura în perioada anilor 1918—1920, când muncitorimea din România, ca și cea din lumea întreagă, se găsea în plină ofensivă, călăuzită de lozinci ca : pace, pâine, pământ, libertate, și-au regrupat forțele și au trecut la contraofensivă. În primul rând au căutat să lovească în partea cea mai conștientă a clasei muncitoare, în avangarda sa, în partidul comunist.

Astfel, în 1924, partidul comunist este scos înapoia legilor ţării de către guvernul liberal, care deslănțue în acelaș timp un atac direct împotriva libertăților cetățenești și mai cu seamă împotriva cuceririlor clasei muncitoare. Partidul nostru însă nu desarmează. Reorganizându-se pe baze conspirative, silit fiind să intre în adâncă ilegalitate, el își afirmă dreptul la existență, continuând să fie de fapt *mobilizatorul, organizatorul și conducătorul luptei de emancipare a muncitorilor, țărănilor și intelectualilor.* (Aplauze puternice.)

Cea de a doua perioadă este caracterizată prin descreșterea luptelor populare, ca urmare a stabilizării relative a capitalismului, survenită după primul război mondial.

In această perioadă, care se întinde până în preajma anului 1929, clasa muncitoare din România își îmbogățește experiența în lupte de apărare împotriva politiciei antidemocratice a guvernelor brătienisto-averescane. Dacă o parte din cuceririle obținute înainte de către massele muncitorești au fost pierdute, aceasta se datorează în primul rând slăbirii organizatorice și lipsei de unitate politică și de acțiune a clasei muncitoare.

Partidul nostru nu reușise să încheje unitatea de luptă cu partidul social-democrat, și această stare de lucruri ducea apă la moară dușmanilor muncitorimii.

Fără să negăm slăbiciunile și greșelile partidului nostru față de problema frontului unic, nu putem trece cu vederea faptul că în conducerea partidului social-democrat de atunci se găseau elemente ca Mirescu, Flueraș, Grigorovici etc., excluse până la urmă din partid pentru că s-au înămat la carul dictaturii regale, treând deschis în lagărul reacțiunii.

Aceștia imprimau partidului social-democrat un spirit de aprigă dușmanie atât împotriva partidului comunist, cât și împotriva ideii stabilirii unității de acțiune a clasei muncitoare, iar acolo unde partidul nostru reușea s'o înfăptuiască peste capul lor, căutau s'o spargă prin toate mijloacele, contribuind astfel în

mare măsură la întârzierea desvoltării mișcării muncitorești în România.

Nu era de mirare deci pentru ce o parte destul de însemnată a clasei muncitoare, înapoiată din punct de vedere politic, și în special marea massă a țărănilor noștri, constituia în mod obișnuit clientela electorală a diverselor partide politice care se schimbau la cârma țării. În asemenea condiții, desigur, clasa muncitoare și poporul român erau mai ușor deposedate de drepturile economice și politice, libertățile cetățenești mai ușor gătuite.

Exploatând nemulțumirea crescândă a masselor muncitorești și țărănești, care simțeau apăsarea unui regim politic lipsit de libertăți și apăsarea greutăților economice, partidul național-țărănesc reușise să căștige teren politic.

In 1929, când primele semne ale unei noi crize economice au început să se facă simțite în aproape toate colțurile lumii și când era de prevăzut că și țara noastră va trece prin această incertitudine, dată fiind structura sa politică, economică și socială, partidului național-țărănesc i se destinase de către vârfurile reacționare ale clasei dominante din România, printre care se numărau Maniu, Vaida, Mihalache și alții, rolul de canalizator al noului val de luptă populară ce urma să se desvolte ca o consecință ireversabilă a noii crize. Trecând peste contradicțiile existente în sâmul cercurilor reacționare, partidul liberal și marioneta să averescană au trecut puterea în mâinile partidului național-țărănesc.

Primul guvern național-țărănesc, în frunte cu Maniu, vine la cârma țării, sprijinindu-se pe o largă mișcare populară.

Mulți credeau pe atunci că se vor produce cu acest prilej schimbări radicale în viața politică a țării.

Aproape întreg poporul aștepta, aşa cum i se promisese în opoziție de către leaderii partidului național-țărănesc : îmbunătățirea situației materiale și dreptate socială, prin instaurarea unui regim care să introducă și să respecte libertățile cetățenești.

Marea desamăgire n'a întârziat însă să-și facă loc în rândurile celor păcăliți.

Primul act „politic“ al guvernului Maniu-Vaida a fost să-și căpătuiască partizanii și să acapareze avutul țării.

Muncitorilor le-a cerut să-și strângă cureaua.

Asupra delegaților muncitorilor organizați în sindicate unitare, adunați în Congresul dela Timișoara (3—7 Aprilie 1929), se trage în plin din ordinul călăilor muncitorimii, Maniu-Vaida.

La Lupeni, când au încercat să folosească dreptul de grevă pentru apărarea intereselor lor, în loc de libertățile cetățenești promise în opozitie, printre care și dreptul la grevă, le-au dat gloanțele jandarmilor, pe care i-au trimis să-i împuște. Iar sindicatele unitare, devenite un instrument de luptă organizată a muncitorimii și o puternică stăvilă în calea planurilor de a arunca pe spinarea masselor populare greutățile crizei economice, au fost și ele disolvate în acelaș an.

Cu toată teroarea deslănțuită împotriva libertății sale de organizare, clasa muncitoare a continuat lupta nu numai pentru interesele ei materiale, ci și pentru existența deschisă a sindicatelor sub conducerea Consiliului general. (*Aplauze.*)

Au început „curbele de sacrificiu“, șomajul, scăderile de salarii, scăderea nivelului de trai al muncitorilor, funcționarilor, învățătorilor, invalidilor, noi sarcini fiscale asupra țăranilor, cu scopul de a ieși din criză pe spinarea masselor populare și de a plăti datoriile făcute în străinătate.

Apărătorii celor apăsați de măsurile guvernului, deputații Blocului muncitoreșc-țărănesc sprijinit de Partidul Comunist Român, au fost dați afară din parlament pentru a răpi muncitorilor, țăranilor și intelectualilor posibilitatea să-și aibă reprezentanții lor în Camera Deputaților. Cu acest prilej, deputații reactionari național-țărăniști și liberali, aruncându-și jos măștile, au votat pentru eliminarea deputaților Blocului muncitoreșc-țărănesc din parlament.

Speranțele masselor înșelate se îndreaptă mai accentuat spre singura forță politică consecventă, pusă în slujba intereselor poporului, spre partidul nostru, împotriva căruia guvernul național-țărănesc de sub președinția lui Maniu deslănțue o teroare și mai sălbatică.

Trebue spus aici că nu întâmplător se produc frământări fracționiste tocmai în aceste împrejurări, când unitatea de luptă a partidului trebuia să fie mai puternică decât oricând.

Explicația cauzelor care au dus la izbucnirea focarelor fracționiste o găsim în învățătura marxist-leninistă despre partid, care lămurește că „izvorul fracționismului în partid îl constituie elementele lui oportuniste”¹. Până la Congresul al V-lea, în sănul partidului nostru existau încă serioase rămășițe oportuniste de dreapta și de stânga, datorită pe de o parte confuziei ideologice, politice și organizatorice moștenite dela vechiul partid social-democrat, pe de altă parte prezenței în organele de conducere a elementelor cu mentalitate și concepție mic-burgheză, cunoscute prin instabilitatea lor politică și spiritul de aventură.

Ce-au însemnat frământările fracționiste în desfășurarea activității generale a partidului?

In primul rând, partidul a fost abătut dela preocuparea sa firească de organizator și conducător politic al luptei clasei muncitoare și poporului, într'un moment de grea încercare a poporului nostru.

In al doilea rând, partidul rămânea descoperit în fața dușmanului și se izola de masse, în fața căroră își măcina autoritatea.

In al treilea rând, luptele fracționiste duceau la descompunerea ideologică, politică și organizatorică a partidului, primejdind de moarte însăși existența sa.

Iată pentru ce una din sarcinile centrale ale partidului este de a sfărâma încercarea de slabire a unității sale de voință, a

¹ I. Stalin, Opere, vol. 6, ed. P.M.R. 1950, pag. 198.

descoperi și înănuși din fașă manifestări care pot submina unitatea ideologică, politică și organizatorică a partidului.

Congresul al V-lea are marele merit nu numai de a fi reușit să pună ordine în viața internă de partid, ci mai cu seamă de a fi luat poziție față de problemele fundamentale de partid.

Congresul a stabilit obiectivul strategic în fața căruia se găsește partidul, plecând dela caracterul specific al țării noastre; a lămurit poziția nostru față de problema țărănească, privită din punctul de vedere al necesității stabilirii unei alianțe trainice între clasa muncitoare și țărăniminea muncitoare, combătând în acelaș timp teoriile false în legătură cu rolul țărănimii.

Congresul a socotit țărăniminea muncitoare ca principalul aliat al clasei muncitoare, ca un rezervor imens de energie nesecată, care poate și trebuie să fie pus în slujba luptei pentru democrație și progres, pentru că aceste masse „luptă pentru a se elibera de jug și de mizerie“. Congresul a subliniat îndeosebi necesitatea lichidării rămășițelor feudale, considerându-le ca principalele pie dici în calea progresului economic, politic, cultural și social al marilor masse țărănești și al țării noastre în general. De aceea congresul a pus problema luptei pentru împărțirea pământurilor moșierești între țărani fără pământ și cu pământ puțin. El a pus problema sprijinului pe care țărăniminea muncitoare trebuie să-l primească în această luptă din partea clasei muncitoare, subliniind că partidul trebuie să se aşeze în fruntea acestei lupte.

Călăuzit de principiul marxist că „un popor nu poate fi liber dacă asuprește alte popoare“, Congresul al V-lea a fixat ca o sarcină de bază a partidului lupta împotriva asupririi naționale, pentru egalitatea completă în drepturi a naționalităților conlucioane, din punct de vedere economic, politic și cultural.

A fixat linia politică generală și sarcinile imediate ale partidului, revizuind totodată metodele sale de muncă.

Potrivit acestor hotărîri, partidul, cu toate slăbiciunile și greșelile săvârșite în această perioadă, a reușit să dobândească

o serie de succese importante în munca sa, care au culminat cu evenimentele din Ianuarie-Februarie 1933. (*Aplauze puternice.*)

In 1932 și la începutul anului 1933, guvernul național-țărănesc pornește la un nou asalt împotriva masselor populare, cu scopul de a asigura plata ratelor împrumuturilor străine, dobânzile lor, cheltuelile înarmărilor, printr'o nouă lovitură contra standardului de viață al celor ce muncesc.

Clasa muncitoare răspunde printr'un val de lupte, organizate și conduse de partidul nostru pe baza Frontului Unic Muncitoresc de jos.

In această perioadă afluxul spre organizare sindicală crește paralel cu acțiunile clasei muncitoare și ale poporului român împotriva curbelor de sacrificiu, pentru libertăți democratice, pentru dreptul de organizare, de existență deschisă a sindicatelor disolvate. (*Aplauze.*)

Acste acțiuni silesc guvernul reacționar să recunoască în fapt sindicatele.

Ceferiștii, primii loviți de asaltul reacționii, dau semnalul luptei. Lor li se alătură muncitorii petroliști, forestieri, textiliști etc., care intră în grevă pentru recâștigarea drepturilor pierdute, pentru revendicările economice imediate, împotriva stării de asediul, pentru izgonirea guvernului fascizant național-țărănesc, care răspunde prin măcelărirea a sute de luptători ceferiști, prin în temnițarea altora, prin desfășurarea unei terori nemaipomenite.

In toate regiunile țării au loc arrestări în masă, schinguiuri la Siguranță, se înscenează zeci de procese, sunt aruncați în închisori sute de luptători ceferiști, și, pentru că temnițele deveniseră neîncăpătoare, guvernul Vaida, de comun acord cu Maniu, a înființat pentru prima oară lagăre în țara noastră.

După greva generală din 1920, lupta eroică a muncitorimii ceferiste și petroliste, organizată și condusă de partidul nostru tocmai în împrejurările instaurării dictaturii hitleriste în Germania, înseamnă o cotitură adâncă în desfășurarea luptelor cla-

sei muncitoare și ale poporului român, o manifestare hotărăță a voinței de luptă împotriva fascismului. (*Aplauze prelungite.*)

Dar nici călăul Vaida, nici întreaga reacțiune română nu au reușit să împiedice ca aceste lupte să devină pentru un timp un zăgaz puternic în calea fascizării țării și a pregătirilor războinice.

Procesul ceferiștilor, la care conducătorii luptelor dela Grivița s-au transformat din acuzați în acuzatori împotriva guvernului terorist de atunci și împotriva regimului reaționar pe care îl reprezenta, a avut un răsunet internațional în cercurile democratice de pretutindeni. El a dat partidului nostru posibilitatea de a mobiliza, pe baza simpatiei largi de care s'a bucurat lupta ceferiștilor și conducătorii lor, masse din diferite straturi sociale, care până atunci stăteau departe de viața politică. (*Aplauze.*)

Evenimentele din Ianuarie-Februarie 1933 au dat prilej Comitetului Central al partidului să verifice justețea liniei sale politice și să constate că aceasta a devenit un bun al întregii clase muncitoare și al masselor largi.

Deși regimul săngheros al partidului național-țărănesc, în frunte cu Vaida, cunoscutul „naș“ al Gărzii de Fier, a fost înălțurat ca o urmare directă a evenimentelor din Ianuarie-Februarie 1933, întregul curs al evenimentelor politice din România arăta că cercurile reaționare, în frunte cu guvernul de atunci, se orientau categoric spre fascism.

In această perioadă partidul nostru a avut și unele slăbiciuni și greșeli în activitatea sa, care nu au putut să umbrească părțile pozitive ale muncii și nici rolul jucat de partid în apărarea intereselor poporului, dar care au pus piedici în muncă și care ne pot servi drept invățământ pentru viitor.

Trebue să vorbim aci despre aprecierea falsă care susținea că România nu ar fi ieșit din criză în 1932—1933, nu ar fi intrat într-o depresiune de un fel deosebit și că „România se află în această privință într-o situație excepțională față de celelalte țări“. Această apreciere falsă asupra situației economice din România

a determinat unele devieri și în ceeace privește aprecierea raporturilor de forță, cât și în metodele de muncă și formele de organizare și de acțiune, făcând ca partidul să incline spre stângism și sectarism, contribuind la greșala tactică a subaprecierii parțiale a rolului partidelor și organizațiilor deschis fasciste (Garda de Fier, L.A.N.C.) etc. În urma acestui lucru, partidul nu a îndreptat împotriva acestora focul concentric și principal al luptei poporului.

Aceeași apreciere falsă a stat la baza organizării de demonstrații de stradă, cu care ocazie au fost scoase numai cadrele de partid, ceeace a dus la sacrificarea unei părți importante a activului de partid și la izolarea partidului de masse. Aceste acțiuni, rupte de massă, nu au putut determina, desigur, niciun fel de îmbunătățire a situației masselor populare.

În fața primejdiei fascismului, partidul nostru s'a adresat tuturor forțelor democratice, inclusiv partidelor „istorice“, pentru a încheia un larg front popular antifascist.

In 1936 — 1937 se închiagă pentru prima oară un front democratic de luptă în România, pe baza propunerilor făcute de Partidul Comunist, cu Frontul Plugarilor, Madosz-ul, Blocul Democrat și unele organizații ale partidului social-democrat, care funcționează și în alegerile parțiale din 1937 dela Mehedinți și Hunedoara. Atât la Hunedoara, Mehedinți, cât și la alegerile parțiale din București, Iași etc., forțele fasciste și reaționare sunt înfrânte de coaliția forțelor democratice. (*Aplauze puternice.*)

Succesul forțelor democratice în aceste alegeri a dovedit justițe punctului de vedere al partidului nostru, că imprejurările obiective din România permitteau închegarea unui larg front popular antifascist bazat pe Frontul Unic Muncitoresc, care ar fi putut stăvili drumul fascismului. Dovada că massele au simțit necesitatea închegării acestui front popular de luptă o constituie grevele și acțiunile muncitorimii, țărănimii și studențimii democratice, larga mobilizare a masselor în jurul proceselor antifasciste, angajarea masselor cetățenești în jurul frontului unic închegat

jos între muncitorii comuniști și social-democrați pentru apărarea presei democratice, luptele din închisori și mobilizarea masselor în jurul acestor lupte.

Dacă totuși partidul nostru nu a reușit să realizeze pe un plan mai larg, în practică, această sarcină, se datorește în primul rând sistematicei respingeri a propunerilor făcute celorlalte partide, între care și aşa zisele partide „istorice“, și în al doilea rând greutăților ilegalității, precum și slăbiciunilor noastre proprii. Reprezentanții acestor partide au luat poziție deschisă împotriva ideii frontului popular, însăși sănătății ca o „manevră“ a comuniștilor, sprijinind în acelaș timp organizațiile politice fasciste.

In cel privește pe Maniu, era fericit că poate strânge mâna șefului Gărzii de Fier, lui Codreanu, cu care încheiașe pactul electoral din timpul alegerilor din 1937.

Prin acest pact, Maniu recunoaște Garda de Fier ca o forță politică de guvernământ, deși Corneliu Zelea Codreanu nu s'a sfiișit să declare deschis că, în 48 de ore dela venirea Gărzii de Fier la putere, România va merge alături de Germania hitleristă. În sprijinirea Gărzii de Fier, Maniu nu s'a mărginit numai la încheierea acestui pact, ci prin declarațiile sale dela Cluj el a preamarit regimul lui Hitler și Mussolini pentru a da autoritate politică acțiunii organizațiilor fasciste din România, indicând țării drumul Gărzii de Fier, drumul stabilirii regimului fascist în România. Pactul lui Maniu cu Garda de Fier, declarațiile făcute și atitudinea sa politică au constituit semnalul declanșării ofensivei fascismului în România.

In această perioadă partidul nostru nu a făcut totdeauna și destul de hotărît deosebire între conducătorii reaționari ai partidelor „istorice“ și între massele însăși care urmau aceste partide, ceea ce nu ne-a îngăduit mobilizarea acestor masse, peste capul și împotriva voinței conducătorilor lor, în cadrul frontului popular.

Drept urmare, la cârma țării s'a putut instaura guvernul Goga-Cuza, care a deslășuit un val de teroare și de antisem-

tism, netezind drumul fascismului și împingând România mai departe pe drumul apropierei de Germania hitleristă.

Ceeace n'a reușit guvernul Goga-Cuza în cele 44 de zile de guvernare, a luat asupra sa regimul dictaturii regale a lui Carol, care a desființat partidele politice, sindicalele și organizațiile democratice.

Din cauză că-i lipsea baza de masă, dictatura regală, care urmarea stăruitor să introducă în România un regim fascist deschis, trece la înființarea breslelor și apoi a Frontului Renașterii Naționale.

Dictatura regală a însemnat desființarea ultimelor libertăți democratice sindicale și politice, asigurând astfel introducerea unui regim fascist în țara noastră, slăbirea rezistenței noastre naționale în fața amenințărilor tot mai grave ale imperialismului fascist german, cu pregătirea condițiilor ocupării țării noastre de către cotropitorii fasciști.

Dictatura regală a mers pe linia müncheneză, a capitulării în fața agresorului și a transformării României într'un avanpost în vederea războiului antisovietic.

Prin pactul economic încheiat cu Germania, în Martie 1939, dictatura regală a vândut Germaniei naziste bogățiile țării, prim pas hotărîtor spre pierderea independenței noastre naționale, iar prin acceptarea dictatului dela Viena a marcat cedarea completă în fața imperialismului hitlerist, pe care fascismul regal nu-l mulțumea, el urmărind ocuparea României.

Deși partidul nostru a caracterizat just conținutul dictaturii regale, el a alunecat în devieri de dreapta și de stânga, din lipsa unei analize complete și aprofundate atât a caracterului F.R.N., cât și a posibilităților de folosire a breslelor.

Prima greșală a Comitetului Central a fost că în momentul dizolvării Confederației Generale a Muncii nu a luat măsurile corespunzătoare de a o apăra.

Pornind dela aprecierea falsă că F.R.N. poate cuprinde masse largi și că aceste masse trebuie să fie influențate în sens de-

mocratic înălăuntrul F.R.N., conducerea de atunci a partidului a dat dispoziții unor membri de partid să intre în F.R.N. și, prin mobilizarea masselor acolo, să-l orienteze împotriva scopurilor dictaturii regale.

Aceasta a fost a doua greșală făcută în această perioadă.

Devierile acestea, fiind recunoscute ca greșeli de dreapta, nu au ferit Comitetul Central al partidului nostru să alunece într-o deviere de stânga, prin cuvântul de ordine dat comuniștilor, în primăvara anului 1940, să iasă din bresle.

Cu toată experiența unor acțiuni organizate și conduse de partid prin bresle (spre pildă demonstrația de 1 Mai 1939), Comitetul Central nu a înțeles folosirea posibilităților legale în mobilizarea masselor muncitoare dinăuntru și în afara breslelor la luptă pentru revendicările lor și împotriva dictaturii regale.

In timpul alegerilor din 1937 am făcut greșala de a subaprecia pericolul Gărzii de Fier, împotriva căreia trebuia deschis focul în primul rând, iar mai târziu, concentrând tot focul contra Gărzii de Fier, am pierdut din vedere pericolul dictaturii regale.

Cu toate că fostul rege Carol se împăcase cu legionarii și-i eliberașe din închisori și lagăre, în toamna lui 1940, conducerea de atunci a partidului nostru nu a văzut pericolul iminent al introducerii dictaturii legionaro-antonesciene. Această serie de greșeli a fost posibilă din cauza superficialei pregătiri teoretice a conducerii și nivelului teoretic și politic scăzut al partidului în general.

Politica de neintervenție a statelor imperialiste în Spania, politica de „bloc occidental“, care la München a dat mâna liberă agresorului să cotopească Republica Cehoslovacă, a agravat situația internațională și s-a răsfrânt și asupra țării noastre.

Planul reaționarilor imperialiști era să deschidă drum, să împingă Germania spre Răsărit, împotriva Uniunii Republiecilor Sovietice Socialiste, pe seama căreia doreau să rezolve contradicțiile dintre ei.

Cu toate angajamentele solemne luate de Hitler în acordul dela München, războiul a izbucnit, lovind în primul rând pe aceia care voiau să scoată castanele din foc cu mâna altora.

După ce un număr însemnat de țări au fost cotropite în Europa de hitleriști, agresiunea germană se îndreaptă spre Sud-Est, vizând direct România și țările balcanice.

Prin dictatul dela Viena, României îi este smuls Nordul Ardealului; nu mult după aceasta armatele germane încep să-și facă drum prin țara noastră spre Balcani și s'o transforme în bază de atac în vederea agresiunii de mai târziu contra U.R.S.S.

Atât dictatura regală cât și cercurile reaționare, în frunte cu Maniu și Brătianu, au acceptat dictatul rușinos dela Viena.

Răpirea Nordului Ardealului a stârnit în mijlocul poporului român un val de indignare generală, care a culminat cu marile manifestații de masă dela Cluj, Brașov, Timișoara etc. Muncitori, țărani, intelectuali, ofițeri, soldați, răspunzând chemării Partidului Comunist Român, au manifestat împotriva hitlerismului și a trădătorilor din guvernul dictaturii regale.

In timp ce dictatura regală trăda țara, iar Maniu și Brătianu erau compliciti acestei vânzări, singurul partid care a luat atitudine hotărîtă și a mobilizat massele populare împotriva dictatului dela Viena a fost partidul comunist. (*Aplauze puternice.*)

In aceste împrejurări de doliu național, alături de noi s-au căsărit Frontul Plugarilor și Madosz-ul.

Lipsind unitatea clasei muncitoare, lipsind frontul popular antifascist, poporul român n'a reușit să împiedice întronarea regimului fascist în țara noastră și aruncarea României în brațele Germaniei hitleriste.

Aceasta a dus la pierderea independenței naționale, la răpirea Nordului Ardealului și la instaurarea dictaturii legionaro-antonesciene.

Nemții, care aveau nevoie de România pentru bogățiile ei și ca bază de operațiuni împotriva Iugoslaviei și Greciei și în special împotriva Uniunii Sovietice, intră în România, la che-

marea trădătorului Antonescu, pentru a întări regimul servil și complice al acestuia.

Dând mâna liberă bandelor legionare să jefuiască și să ucidă populația evreiască și populația românească bănuitură de sentimente antifasciste, folosind demagogia caracteristică fascismului, unită cu teroarea cea mai sălbatică deslănțuită împotriva organizațiilor democratice și antifasciste, regimul lui Antonescu a reușit vremelnic să provoace un curent șovin, antisemit și antisovietic și să ducă la culme masacrele începute încă în perioada dictaturii regale.

Antonescu a împins poporul român în aventura războinică a lui Hitler, sprijinindu-se pe Maniu și Brătianu și pe cercurile reaționare politice și militare.

In timp ce Maniu și Brătianu refuzau orice colaborare cu formațiile democratice și patriotice și cu partidul nostru, ei erau în strânsă și permanentă legătură cu trădătorul Antonescu și clica acestuia.

Situația creată în urma agresiunii mișelești împotriva Uniunii Sovietice a schimbat conținutul și amprenta războiului, război just din partea U.R.S.S. și a celorlalte Națiuni Unite, pentru apărarea libertății și a independenței naționale a popoarelor. În jurul Uniunii Sovietice s'a creat astfel frontul popoarelor iubitoare de pace și libertate, în lupta împotriva fascismului, pentru democrație și progres. Marele Stalin spunea la 3 Iulie 1941 :

„Războiul nostru pentru libertatea Patriei noastre se va contopi cu lupta popoarelor din Europa și din America pentru independența lor, pentru libertăți democratice. Acesta va fi frontul unic al popoarelor care se ridică pentru libertate, împotriva înrobirii și amenințării de înrobire din partea armatei fasciste a lui Hitler“¹.

In această situație, sarcina istorică a partidului nostru a fost mobilizarea tuturor patrioților pentru lupta de eliberare

¹ I. Stalin, Despre Marele Război al Uniunii Sovietice pentru Apărarea Patriei, ed. P.M.R. 1950, ediția a II-a, pag. 15.

națională de sub jugul hitlerist, pentru dărâmarea regimului antonescian, pentru încetarea războiului; împotriva aliaților și încadrarea României în lupta popoarelor iubitoare de libertate, împotriva fascismului. Aceste sarcini au devenit platforma Partidului Comunist Român, propusă la începutul lui Septembrie 1941 tuturor partidelor și formațiilor democratice și patriotice. Pentru realizarea acestor sarcini era necesară constituirea unui larg front patriotic, sprijinit pe clasa muncitoare unită în cadrul Frontului Unic Muncitoresc. (*Aplauze.*)

Toată desfășurarea evenimentelor dela izbucnirea războiului cu Națiunile Unite până la 23 August 1944 a dovedit că nu există altă cale pentru poporul român, a dovedit justețea liniei partidului, iar 23 August însuși a însemnat în fond realizarea acestei linii cu ajutorul hotărîtor al Armatei Roșii.

Primul succes mai important pe baza acestei linii îl realizează partidul nostru la începutul lui 1943, când a reușit să se unească în lupta pentru democrație și libertate cu organizațiile Frontului Plugarilor, Uniunii Patrioților, Madosz-ului, Partidului Socialist-Tărănesc cu care a încheiat frontul patriotic anti-hitlerist. Ceva mai târziu s'a realizat o înțelegere și cu partidul liberal condus de Gheorghe Tătărăscu.

Abia după ce Armata Roșie, în marșul ei victorios, eliberează Nordul Moldovei și formează frontul de-a-lungul Prutului și Siretului, la 1 Mai 1944, se închiagă Frontul Unic Muncitoresc, expresie a unității de acțiune a clasei muncitoare. Prin aceasta s'a pornit pe drumul de a se pune capăt desbinării de peste 20 de ani din sânul muncitorimii și s'a făurit coloana vertebrală a concentrării tuturor forțelor patriotice, antifasciste din România.

Cu toată stăruința partidului nostru și a Frontului Unic Muncitoresc, abia la 20 Iunie 1944 și numai cu două luni înainte de ieșirea României din război, Maniu și Brătianu acceptă creația Blocului Național Democrat. Dar și această nu a fost în fond decât o nouă manevră prin care ei căutau să salveze și să conserve pozițiile economice și politice, să-și creeze puncte de sprijin

pentru a putea sabota și submina dinăuntru lupta poporului pentru libertate și pentru înscăunarea unui regim cu adevărat democratic în țara noastră. Lucrul acesta îl dovedește faptul că ei s-au opus dela început ca Blocul Național Democrat să devină o adevărată concentrare a forțelor democratice, refuzând orice colaborare cu Frontul Pădurilor, Uniunea Patrioților, Partidul Național-Liberal de sub conducerea lui Gheorghe Tătăreanu, Partidul Socialist-Tărănesc și Madosz-ul.

Partidul comunist, consecvent liniei sale politice de a uni toate forțele patriotice și democratice într'un singur front de luptă, și-a rezervat dela început dreptul de a continua colaborarea cu toate organizațiile democratice și patriotice în vederea sfidării dușmanului comun.

Cu toată linia sa justă, Comitetul nostru Central a avut mari slăbiciuni în această perioadă.

Astfel, el a întârziat să înarmeze partidul politicește. Acest lucru a făcut posibilă nașterea a numeroase confuzii politice în rândul organizațiilor de partid și în rândurile patrioților, și a îngreuiat unitatea de acțiune a partidului nostru pentru mobilizarea masselor în cadrul unei linii politice precise. Conducerea din acea vreme nu a pus sarcini concrete și nu a îndrumat practic pe membrii partidului în luptă pentru mobilizarea masselor largi la acțiuni de sabotaj, de partizani, acțiuni care au lipsit aproape în întregime la noi. Partidul nu a reușit să mobilizeze clasa muncitoare și pe toți patrioții într-o luptă hotărîtă, cu forme variate, împotriva cotropitorilor și slugilor lor din țară. Din cauza sabotării luptei de eliberare din partea reacționarilor grupați în jurul lui Maniu și Brătianu, cum și din cauza acestor slăbiciuni, crearea frontului patriotic a reușit târziu și incomplet, și numai în urma și sub influența înaintării victorioase a Armatei Roșii.

Regimul fascist antonescian și sprijinitorii săi, dându-și seama de rolul politic pe care trebuia să-l joace partidul în luptă împotriva regimului fascist, au încercat și au reușit să strecoare în rândurile noastre câteva elemente provocatoare și dușmănoase,

care au dat lovitură dureroase organizațiilor noastre, distrugând o serie de cadre ale partidului și împiedicând desvoltarea sănătoasă a muncii. Independarea acestora dela conducerea partidului a dat un nou elan, un mare avânt muncii partidului și luptei sale în fruntea poporului român.

Impreună cu Germania hitleristă, regimul dictaturii lui Antonescu primește lovitură din ce în ce mai nimicitoare din partea Armatei Roșii. Sute de mii de Români cad victime ale intereselor lui Hitler și clicii lui Antonescu la Odesa, Sevastopol, Cotul Donului, Stalingrad. Jaful nemțesc, distrugerile provocate de bombardamente măresc la maximum suferințele poporului și sentimentul de indignare și de ură împotriva Nemților și regimului antonescian.

Acțiunea militară în vederea loviturii de stat dela 23 August 1944 fusese pregătită de către o comisie în care, pe lângă un grup de ofițeri generali și superiori, partidul nostru a fost singurul partid care a participat prin delegații săi.

In vederea acțiunii politice, propunerea partidului nostru de a coaliza toate partidele și grupările democratice, sau care atunci se prețindeaau a fi democratice, nu a putut fi realizată decât în cadrul Blocului Național Democrat, format, în afară de partidul nostru, din partidul social-democrat, partidul național-țărănesc și partidul național-liberal, datorită refuzului categoric al lui Maniu și Brătianu de a accepta participarea celorlalte partide sau grupări democratice.

Refuzul acesta, care caracterizează net sabotajul celor doi oameni politici în realizarea acțiunii de scoatere a României din războiul dus alături de Nemți împotriva Națiunilor Unite în frunte cu Uniunea Sovietică, a fost repetat prin manevra întreprinsă de Maniu și Brătianu în chiar ziua de 23 August, de a se sustrage

dela formarea unui guvern politic, aşa cum conveniseră în cadrul Blocului Național Democrat.

Efortul partidului nostru de a pune la temelia actului dela 23 August 1944 un cadru guvernamental format în întregime din reprezentanți politici chemeți să mobilizeze toate forțele națiunii și să grupeze într'un larg front antihitlerist toate energiile organizate ale democrației, a găsit în fața sa frontul de sabotori Maniu-Brătianu, care în mod fraudulos au format guvernul Sănătescu.

In fond ostili actului dela 23 August 1944, care trebuia să ducă România alături de Armata Roșie în marele război de eliberare a omenirii de sub jugul hitleristo-fascist, Maniu, Brătianu și clica reacționară din jurul și de sub influența lor au acceptat acest act, siliți de loviturile tot mai viguroase ale Armatei Roșii și de furia populară crescândă împotriva cotropitorilor nemți și slugilor antonesciene. Ei l-au acceptat pur formal, siliți de nevoia de a-și apăra propria piele și de a nu pierde armătura politică destinată să reprezinte și să restaureze interesele reacțiunii.

In tot cursul războiului dus de Antonescu împotriva Uniunii Sovietice și celorlalte Națiuni Unite, Maniu și Brătianu nu au încetat să-l susțină, să-l încurajeze.

Iată extrase după memorile adresate lui Antonescu de acești doi sabotori și reprezentanți ai reacțiunii :

1. Memoriul din 18 Iulie 1941 semnat de Iuliu Maniu : „Recunoștință țării pentru generalii, ofițerii și soldații români și pentru D-voastră, Domnule general, comandantul de căpitanie, va fi eternă“.

2. Memoriul din 8 Noembrie 1941 semnat de Iuliu Maniu : „Partidul Național-Țărănesc, împreună cu întreaga opinie publică, aproba acțiunea militară întreprinsă... și aclamă cu însuflețire rezultatele obținute în această privință“... „Aprobă tendința de românizare legală a vieții sociale și economice“.

3. Memoriul din 30 Ianuarie 1943 semnat de Iuliu Maniu și Dinu Brătianu (după dezastrul dela Stalingrad) :

„Astăzi privim cu măhnire, cum desigur priviți și Dvs., rămășițele mândrei noastre oștiri, în cea mai mare parte distrusă pe câmpiiile depărtate dintre Don și Volga, unde s'a găsit expusă atacului unor forțe sdrobitoare în oameni și mijloace de luptă, față de care vitejia ei neasemuită a fost zadarnică“.

Aceasta a fost linia directoare a partidelor „istorice“ în timpul războiului. Fondul ei reacționar și profund dăunător intereselor poporului nostru nu a suferit nicio modificare.

In astfel de condiții, sarcina mobilizării masselor pentru izgonirea Nemților din țară, pentru sfârșirea regimului antonescian și susținerea armatei noastre, pentru ducerea războiului împotriva Germaniei hitleriste și alăturării consecvente și sincere a României de Națiunile Unite, a apăsat exclusiv asupra partidului nostru, a P.S.D., cât și a Frontului Plugărilor, Uniunii Patrioților și sindicatelor, aceste din urmă partide și grupări politice și profesionale neacceptate de Maniu și Brătianu în Blocul Național Democrat, dar cu care partidul nostru încheiașe un acord separat de colaborare.

In aceeași măsură sarcina încheierii armistițiului cu Națiunile Unite a revenit efectiv acestor forțe politice, participarea delegaților partidelor „istorice“ la semnarea armistițiului producându-se după o îndelungată rezistență a acestora, deci pur formal, lucru clar dovedit prin sabotajul persistent în executarea armistițiului, practicat de reprezentanții partidelor „istorice“ din guvernele care au stat în fruntea țării dela 23 August 1944 la 6 Martie 1945.

In aceste împrejurări dăunătoare poziției României alături de Națiunile Unite și extrem de periculoase pentru interesele masselor populare în frunte cu clasa muncitoare, împrejurări care nu îngăduiau nici democratizarea țării, nici eliberarea țărănimii de sub jugul moșieresc, nici organizarea efortului nostru de război, problema luptei pentru instaurarea unui guvern politic, expresie a concentrării tuturor forțelor democratice, deveni problema centrală.

Acțiunea întreprinsă de principalele forțe democratice în acest sens a avut ca urmare schimbarea guvernului de militari și tehnicieni, instaurat la 23 August 1944, și înlocuirea lui cu un guvern cu bază politică democratică largită, deși încă incompletă.

Acțiunea aceasta înseamnă totuși un pas important înainte pe calea largirii democratice a bazei de guvernare.

Ea a fost continuată stăruitor după înjghebarea Frontului Național Democrat de către Partidul Comunist, Partidul Socialist-Democrat, Frontul Plugarilor, Uniunea Patrioților și sindicalele muncitorești. La crearea Frontului Național Democrat, partidul nostru a jucat un rol hotărîtor în întreaga perioadă dela 23 August 1944 începând.

Sprijinul de masă al Frontului Național Democrat a fost în mod decisiv largit când, pe baza platformei Frontului Național Democrat, partidul nostru a trecut în primele rânduri ale luptei pentru însfătuirea reformei agrare, făurind în această luptă aprigă împotriva moșierimii — sprijinită de Maniu și Brătianu — condițiile alianței dintre muncitori și țărani. Frontul Național Democrat astfel alcătuit zădărnicii cu succes încercarea lui Maniu și Brătianu de a instaura un guvern de tehnicieni, asigurând în guvernul Rădescu, care fu alcătuit la 6 Decembrie 1944, o participare îmbunătățită a reprezentanților partidelor unite în Frontul Național Democrat.

Pasul hotărîtor pe această cale a fost făcut abia la 6 Martie 1945, când deveni mai mult decât clar că partidele „istorice”, sprijinate de reacțiunea internă și de o conjunctură de moment favorizată de cercuri reacționare din străinătate, tineau, prin intermediul guvernului Rădescu, să ajungă la restaurarea dictaturii burghezo-moșierești.

Între timp Frontului Național Democrat i s-a alăturat păterica grupare național-țărănistă formată din partea progresistă a partidului, sub conducerea d-lui Anton Alexandrescu, iar mai târziu și în plină acțiune de mobilizare a masselor pentru răstur-

narea guvernului Rădescu, F.N.D. își asigură colaborarea lui Gh. Tătărăscu, președintele unei grupări a partidului național-liberal.

Această concentrare de forțe mobilizatoare de masă, cuprinzând toate categoriile sociale, aruncă peste bord guvernul Rădescu, la 6 Martie 1945.

Intr-un interval delă 23 August 1944 începând, partidul nostru a trebuit nu numai să stea în primele rânduri ale luptei pentru realizarea diferitelor obiective, dar și să ducă această luptă în condiții de plină reorganizare a cadrelor sale, grav atinse numeric de teroarea perioadei de ilegalitate, să crească repede cadre noi și să se transforme într-un partid puternic.

Sarcinile acestea, ca și sarcinile politice generale ale partidului, au fost rezolvate, cu toate lipsurile inevitabile trecerii dela ilegalitate la legalitate.

6 Martie reprezintă linia de despărțire dintre două perioade. De o parte, perioada creșterii rapide a partidului nostru ieșit din ilegalitate, a creșterii influenței acestuia asupra masselor, perioada desvoltării și a concentrării forțelor democratice împotriva partidelor „istorice“ reacționare și acțiunii lor pentru restaurarea dictaturii ; de altă parte, perioada guvernării forțelor democratice, a consolidării regimului democrat și a reconstrucției țării.

Instaurarea la 6 Martie 1945 a actualului guvern de concentrare democratică înseamnă, pentru lupta partidului nostru și a forțelor democratice participante la guvern, începutul unor realizări al căror proces de desăvârșire este în curs.

Relațiile României cu Uniunea Sovietică, relații atât de grav compromise prin politica de dușmanie față de U.R.S.S. practicată de Maniu și Brătianu în perioada dominației lor în guvern, cât și prin sabotarea executării armistițiului, au căpătat înfățișarea unor relații de susținută prietenie, îmbrățișată de massele largi populare cu cea mai mare căldură. *Este prietenia sinceră, loială și permanentă pe care partidul nostru a avut-o întotdeauna înscrisă pe steagul său.*

Această politică de prietenie a înscris printre primele realizări ale guvernului readucerea Nordului Ardealului, contestat României datorită politicii șovine de crimă, jaf și teroare, dusă de Maniu împotriva populației maghiare conlocuitoare.

O a doua realizare imediată a acestei politici o constituie cotitura hotărâtă din partea guvernului Groza în executarea armistițiului.

Naționalitățile conlocuitoare din România se găsesc pentru prima dată în istoria politică a țării în fața unui guvern care proclamă deschisă absolută lor egalitate în drepturi și îndatoriri.

Reforma agrară, legiferată în primele zile ale guvernării, sfârâmă puterea economică și politică a moșierimii, eliberând țărănimea României. Partidul nostru, adept al unei înșăptuirii hotărîte și imediate a reformei agrare, rămâne fruntaș și în acțiunea de mobilizare a clasei muncitoare în vederea ajutorării țărănimii muncitoare pentru asigurarea însămânțărilor și pentru consolidarea cuceririi pământului.

Aceste măsuri ale guvernului au îngăduit mărirea considerabilă a efortului de război, asigurând armatei noastre de operațiuni nu numai mijloace materiale superioare, dar dându-i și garanția unei susțineri ferme și unitare din partea poporului și a guvernului.

Inceputul de democratizare a armatei, stăruitor sabotată de reacționarii din guvernele de până la 6 Martie 1945, a dat un puternic impuls nu numai pentru susținerea loviturii finale împotriva hitlerismului, dar și pentru legarea ei temeinică de năzuințele poporului și ale guvernului.

Dacă epurația începută de guvern în aparatul de stat, dar neterminată, a fost în măsură să îmbunătățească în parte calitatea acestui aparat, îndeosebi în domeniul administrației, apoi judecarea și condamnarea unei prime părți a criminalilor de război a dat poporului satisfacția dreptății, refuzată până atunci de partidele „istorice“.

Măsuri cu caracter economic au venit să complecțeze opera de guvernare, repunând în funcțiune numeroase întreprinderi, îmbunătățind în parte situația materială a lumii muncitoare, punând anumite stăvile în calea tendințelor de inflație susținute de reacțiune.

Prin eforturi supraomenești, transporturile noastre de cale ferată au fost puse în situația nu numai de a asigura real nevoie frontului, ci și de a crea condiții care să ducă la o normalizare a circulației feroviare.

In sfârșit, administrația țării, compromisă timp de șapte luni de sabotajul și agitația provocate de partidele „istorice“, a fost readusă la condiții de normalizare pe întreg cuprinsul țării.

Firește, acțiunea guvernului și realizarea programului de guvernare nu s-au desfășurat fără numeroase greutăți și piedici, provocate în parte de desorganizarea rezultată din stările de război, în parte de insuficientă pregătire a cadrelor noi și în mare parte de sabotajul continuat cu persistență de Maniu și Brătianu îndeosebi în domeniul finanțiar, unde Brătianu deține încă influență, având concursul a numeroși complici.

O importantă sarcină a guvernului o constituia problema schimburilor cu străinătatea, firește în condiții care să asigure satisfacerea trebuințelor masselor populare și reconstrucția țării.

Sarcina aceasta a putut fi rezolvată până astăzi în parte, datorită concursului nelimitat din partea Uniunii Sovietice, că și înțelegерii celorlalte țări vecine și prietene.

Astfel, la scurt timp după încheierea războiului antihitlerist prin victoria obținută la 9 Mai asupra dușmanului comun, guvernul a reușit să încheie cu Uniunea Sovietică cunoscutele acorduri comerciale, care asigură țării noastre nu numai materii prime indispensabile, ca bumbacul, dar înseamnă, prin societățile sovieto-române, un prețios sprijin în dezvoltarea economică a României, avându-se în vedere interesele marilor masse populare și întărirea pozițiilor economiei noastre naționale.

Schimburi comerciale utile economiei noastre au fost asigurate cu guvernele prietene din Polonia, Cehoslovacia, Bulgaria și Ungaria. Față de aceste două țări din urmă, vecine imediat ale României, politica națională justă a guvernului nostru a creat condiții pentru lichidarea definitivă a oricăror diferențe teritoriale sau de altă natură, consolidând prin aceasta nu numai integritatea statului nostru, dar dându-i, într'un complex de prietenii folositoare, perspectiva unei pașnice și rodnice dezvoltări.

Un act de extremă importanță politică l-a constituit pentru țara și guvernul nostru restabilirea relațiilor noastre diplomatice cu Uniunea Sovietică, act urmat recent de dovezi de cea mai largă și generoasă înțelegere. Uniunea Sovietică nu numai că ne-a sprijinit, acordându-ne ajutoare substanțiale pentru combaterea spectrului foamei provocat de secetă, nu numai că a redus considerabil sarcinile armistițiului, nu numai că ne-a restituit numeroase mijloace de transport și de apărare, dar a susținut consecvent interesele noastre afirmând alături de noi și în numele nostru independența și suveranitatea noastră ca popor și ca stat.

În istoria politică a țării noastre niciun guvern nu a putut înscrie asemenea realizări.

Războiul odată lichidat, guvernul și-a concentrat forțele în interior asupra problemei centrale a refacerii țării.

Partidul nostru a trecut în primele rânduri ale realizării acestei lozinci. Conferințele regionale de partid au avut ca scop să înarmeze cadrele noastre, și prin ele massele, pentru atacarea hotărâtă și îndeplinirea acestei sarcini.

Dar cât de neclintită a fost și este hotărîrea noastră și a tuturor celorlalte partide grupate în guvern de a realiza obiectivele fixate, pe atât de disperată căută reacțiunea să mobilizeze forțele ei pentru zădărnirea acțiunii guvernului.

Cu puțin înainte de prima aniversare a lui 23 August, reacțiunea, reprezentată prin partidele „istorice“, în frunte cu Maniu și Brătianu, legându-și speranța de Conferința dela Londra, spri-

jinită de rege în țară și de unele cercuri reaționare din străinătate, a încercat printr-o manevră brutală să răstoarne guvernul.

Hotărîrea neclintită și perfect unitară a întregului guvern, sprijinit de massele populare dela orașe și de la sate în frunte cu clasa muncitoare, hotărîre care a consolidat poziția guvernului atât în țară cât și în străinătate, poziția fermă a Uniunii Sovietice la Conferința de la Londra, au zădărnicit planurile reaționii.

Lupta unită a poporului, strâns legat de guvernul său, va îngropa pentru totdeauna aceste planuri.

După cum în intervalul dela 23 August 1944 și până astăzi partidul nostru a înregistrat numeroase succese și a făcut un pas serios înainte, tot astfel el a avut de înregistrat și multe lipsuri și slăbiciuni.

O lipsă mare a partidului nostru constă în aceea că influența sa politică întrece cu mult creșterea sa organizatorică. În același timp creșterea ideologică și politică a cadrelor noastre nu ține pas cu creșterea partidului. Multă vreme partidul nostru a avut de suferit de pe urma sectarismului care a dominat politica noastră de atragere a noi membri de partid. Astăzi multe organe de jos au trecut în extrema cealaltă, slăbind vigilența de clasă, care trebuie să garanteze partidului creșterea rândurilor sale cu elemente cinstite, devotate și nepătate în trecutul lor.

Munca organizatorică lasă și ea mult de dorit, și aceasta pe scara tuturor organelor. Încă nu toți activiștii noștri au înțeles că munca organizatorică decide soarta liniei politice.

Lipsa unui control permanent asupra executării hotărîrilor formează încă, în multe organe de partid, o caracteristică curentă.

O altă caracteristică o formează graba, pripeala cu care hotărîrile se iau în ultima clipă, fără o analiză serioasă a tuturor elementelor care determină o hotărîre. De aici numeroase greșeli,

având ca rezultat acțiuni deslănțate și nesiguranță în justitia hotărîrilor. Pripeala este o permanentă sursă de abateri de stânga. Graba aceasta are la bază o desconsiderare a chestiunilor de amănunt, atât de importante pentru o justă îndrumare a muncii de partid.

Lipsa de considerare pentru chestiuni mărunte duce ușor la izolare partidului de preoccupările zilnice ale massei și de frământările ei, îl face sau să se târască în coada massei, sau să se depărteze de ea, luând-o înainte.

Desconsiderarea chestiunilor mărunte împiedică întocmirea metodică a unui plan just de muncă.

Nu toți activiștii noștri au înțeles că linia politică este dată pentru a fi înfăptuită și că înfăptuirea liniei politice nu este posibilă fără munca de masă, fără mobilierea massei, fără contact viu și permanent cu massa.

Metoda de comandă nu poate înlocui niciodată metoda de convingere, și nu este deajuns să ocupi funcții ca să deții influență politică. Mulți activiști de ai noștri au săvârșit grave abateri de stânga, lăsându-se împinși la acțiuni provocatoare, ca ocuparea de întreprinderi și sechestrarea patronilor. Abateri asemănătoare au fost săvârșite și în executarea reformei agrare, prin depășirea fără temei legal a limitelor fixate de lege, dăunând prin aceasta enorm unei opere de importanță națională. Anarhismul local, care se manifestă încă în unele părți, nu este combătut cu energie de tovarășii noștri, după cum disciplina din unele întreprinderi nu a fost încă întărită prin lupta de zi cu zi a comuniștilor.

Solidaritatea sindicale și responsabilitatea legate de rolul sindicatelor în mare opera de refacere a economiei noastre naționale i-a luat locul în unele întreprinderi anarho-sindicalismul, paralizator al producției.

In politica națională nu toți tovarășii noștri s-au orientat just. Abateri național-șovine de o parte și de alta au întârziat în multe părți din Nordul Ardealului procesul de sudură a forțelor democratice româno-maghiare, favorizând prin aceasta reacțiunea

solidară din ambele părți. Membrii de partid trimiși la muncă în organizații de masă maghiare se lasă de multe ori în aşa măsură influențați de curentul șovin, încât se consideră mai degrabă reprezentanți ai organizației de masă în partid, în loc să se considere activiști de partid în organizația de masă, pe care s'o îndrumeză hotărît împotriva reacțiunii maghiare.

Tendințele autonomiste întreținute în Ardeal de către reacțiunea maghiară sau română au influențat adeseori munca tovarășilor noștri în sensul târâririi lor pe panta șovinismului.

În acțiunea de susținere a guvernului Groza, mulți activiști au uitat adeseori că nu toate actele lor de inițiativă sunt în stare să consolideze autoritatea guvernului.

Simțul critic și autocritic este încă slab desvoltat la foarte mulți din tovarășii noștri, lipsindu-i de cea mai bună armă pentru combaterea atât a greșelilor lor proprii, cât și a greșelilor altora.

Inlăturarea lipsurilor și slăbiciunilor partidului trebuie să fie opera întregului partid, ca și a fiecărui membru al partidului. Invățând din greșelile și slăbiciunile sale, partidul va putea trece cu succes toate piedicile care-i stau în cale, îndeplinindu-și rolul de îndrumător și organizator al clasei muncitoare.

2. BĂTĂLIA ECONOMICĂ

Ieșită, prin actul dela 23 August, din alianța nefastă cu Germania hitleristă, din războiul criminal în care fusese împinsă de clica lui Antonescu, România se afla într-o situație economică dezastruoasă.

Cu producția industrială desorganizată, cu transporturile îngreutate considerabil de gravele diștrugeri suferite de pe urma războiului și a bombardamentelor, cu o agricultură care folosea în cea mai mare parte mijloace rudimentare de muncă, cu instituțiile de credit deținute și comandate de o clică reaționară, redresarea economiei românești era deosebit de grea. La aceasta s'a mai adăugat sabotajul permanent al reacțiunii, care a căutat

timp de 6 luni și jumătate să adâncească haosul, anarchia și desorganizarea în economia românească, pentru a submina aplicarea Convenției de armistițiu, pentru a împiedica instaurarea unui regim cu adevărat democratic în România.

Guvernul de concentrare democratică Petru Groza a moștenit la 6 Martie această situație. Din primul moment s'a văzut clar că reacțiunea, care pierduse o bătălie pe teren politic, își va concentra toate forțele și va folosi toate resursele pentru a înfrângă guvernul pe plan economic.

Specula cea mai deșănată, sabotajul criminal, dosirea mărfurilor, evaziunea fiscală, toate aceste mijloace au fost folosite pentru a săpa Tânără democrație din țara noastră.

Bătălia pe tărâm economic împotriva speculanților și sabotorilor va fi cea mai grea bătălie, va fi piatra de încercare a acțiunii partidului nostru, a F. N. D.-ului și a guvernului Petru Groza. Partidul Comunist Român va da tot sprijinul său guvernului în această luptă și va mobiliza toate forțele sale în vederea acestui scop.

Astăzi punctul de concentrare al reacțiunii îl constituie alegerile.

Reaționarii nădăjduesc că prin manevre murdare, prin săparea unității Frontului Unic Muncitoresc din lăuntrul lui, intrigând în afara țării, informând greșit, tendențios guvernele englez și american, vor putea ca la viitoarele alegeri, prin metodele de corupție, înșelătorie și teroare din trecut, să obțină un număr mai mare de voturi decât forța lor electorală, care este astăzi foarte mică. De aceea partidul nostru trebuie să dea o atenție deosebită pregătirii acestor alegeri și îndeosebi să lucreze pentru o căt mai strânsă legătură cu massile muncitorești, țărănești și intelectuale. Deasemenea să întărească colaborarea cu celelalte partide și organizații democratice din F. N. D. și cu partidul liberal (Tătărăscu).

Alegerile care vor avea loc vor însemna o mare bătălie între forțele democratice și reacțiune, și în această bătălie reacțiunea

va trebui sdrobită. Pentru aceasta nu este suficient elanul de muncă și entuziasmul la luptă, ci este nevoie de o tactică adaptată condițiilor speciale în care se află țara noastră.

Incheierea tratatului de pace între România și Națiunile Unite a fost împiedicată până acum de intrigile clicii reaționare. Voînța poporului român de a susține guvernul Groza, voînță manifestată în mod clar și ferm la alegeri, va contribui în mod esențial la prăbușirea minciunilor reaționare și la recunoașterea guvernului nostru.

a) STAREA DEZASTRUOASĂ A ECONOMIEI NAȚIONALE

Trecem acum la analiza situației economice actuale din țara noastră, pentru că din studierea acestui însemnat sector de activitate socială să stabilim sarcinile care stau în fața poporului nostru și a partidului comunist pe acest tărâm.

Poporul român a moștenit de pe urma regimului fascist al lui Antonescu o situație economică dezastruoasă.

Alăturarea României de partea Germaniei hitleriste a avut ca rezultat imediat transformarea țării noastre într-o adevărată colonie germană, dând imperialiștilor hitleriști posibilități nelimitate de a jefui avuțiile sale și a-i secătui rezervele.

Pagubele cauzate economiei românești de pe urma subjugării țării noastre de către Germania hitleristă se ridică la cifra astronomică de 10.000 miliarde de lei la valoarea lor actuală, adică bugetul țării pe mai bine de 12 ani.

Vina și răspunderea acestui jaf nu le poartă numai Antonescu și regimul lui, ci și Brătianu și Maniu, împreună cu oamenii lor. Ei au aprobat, ei au susținut, ei au câștigat din acest jaf. Ei sunt complicii și părtașii lui Antonescu și ai Nemților.

Unul din principalele instrumente cu ajutorul cărora s'a făcut jaful nemțesc a fost Banca Națională, care prin oamenii lui Brătianu și Maniu a stat în întregime la dispoziția Nemților. Toate acordurile, atât în ce privește cantitatea de bunuri, cât și în ce

privește condițiile de plată, au avut adeziunea necondiționată a conducerii de atunci a B. N. R., conducere formată în marea ei majoritate din oameni de casă ai conducătorilor partidelor „istorice“.

Din numeroasele dovezi existente să cităm declarațiile lui Dinu Brătianu despre convenția tâlhărească încheiată cu Germania la 4 Decembrie 1940, declarații făcute două luni și jumătate mai târziu în calitate de președinte al consiliului de administrație al Băncii Românești.

„Această convenție nu poate fi decât binevenită“ — spune Dinu Brătianu; și continuă: „raporturile noastre (ale Băncii Românești) cu instituțiile bancare din Germania și Italia au luat o desvoltare considerabilă“. Știind ce-a însemnat pentru poporul nostru convenția cu Germania, știind cum a fost jefuită țara pe temeiul acestei convenții, „desvoltarea considerabilă“ a raporturilor băncii lui Dinu Brătianu cu băncile nemțești a însemnat o sprijinire considerabilă a „afacerilor“ germane, a însemnat o participare considerabilă la aceste „afaceri“.

Iar mai târziu, când Antonescu ne-a dus țara în războiul criminal antisovietic, același Brătianu sublinia în adunarea generală dela 20 Februarie 1943 a Băncii Românești solidarizarea politicii băncii cu politica generală a statului antonescian, arătând că „importanța efortului nostru, care depășește capitalul băncii pe exercițiul trecut, dovedește îndeajuns solicitudinea noastră în această direcție“.

Dar nici clica din jurul lui Maniu nu s'a lăsat mai prejos în colaborarea cu Nemții. Vom lua din lunga listă a colaboraționiștilor maniști numai câteva nume: în afară de specia-listii puși la dispoziția lui Antonescu de către Maniu, cum a fost D. Gerota, secretar general la Ministerul Justiției pe vremea legionarilor, ing. Mihăescu, președinte al consiliului de administrație al C.A.M., și colonel Stoica, secretar general la Ministerul Inzestrării, o altă parte din corifeii țărăniști au ținut să participe personal la „colaborarea“ cu Nemții. Astfel,

Ghiță Pop, secretar general al partidului național-țărănesc, era președinte al consiliului de administrație al societății „Wallenborg” și reprezentant în România al intereselor imperialiștilor germani dela uzinele „Bayerische Motorenwerke München“ (B. M. W.), „Hansa Lloyd“, „Goliath Werke“ din Bremen, „Loewe“ din Berlin, dela uzina de cauciucuri „Metzeler“ etc.

Ion Hudiță, alt secretar general al partidului național-țărănesc, în calitate de președinte al consiliului de administrație al „Garajelor Mihăescu“, s'a pus direct în slujba armatei germane, lucrând pentru Nemți cu beneficii considerabile. În afară de aceasta, el era agentul comercial al firmelor nemțești „Auto-Union“, „Büssing-N.A.G.“, „D.K.W.“ (motociclete), „Brennabor“ (biciclete) etc.

Acești doi colaboraționiști lacomi de câștiguri au mai fost părtăși, împreună cu vărul lui Mihai Antonescu, Ervin Antonescu, la societatea de export de produse agricole românești în Germania „Dunărea Română“. „Dunărea Română“ făcea parte din acele numeroase întreprinderi al căror unic scop a fost de a scoate produsul trudei muncitorilor și țăraniilor noștri din țară și de a-i ghifui pe Nemți.

Exemplul spicuit din noianul de fapte și datele care ne stau la îndemână ilustreză în primul rând cărdășia conducătorilor maniști ai partidului național-țărănesc și a celor brătieniști ai partidului național-liberal cu clica lui Antonescu, precum și colaborarea lor directă și nemijlocită la jaful nemțesc.

Dar moștenirea grea primită nu se rezuma numai la jefuirea și secătuirea economiei noastre. Să trecem acum la cercetarea sumară a distrugerilor și pagubelor provocate de războiul dus de Antonescu alături de Nemți împotriva Uniunii Sovietice și celorlalte Națiuni Unite.

Aceste distrugeri, care nici până astăzi nu au putut fi evaluate în întregime, pot fi grupate în trei categorii :

- a) Distrugerile provocate de bombardamentele aviației aliate.
- b) Cele din Nordul Moldovei și Nordul Ardealului, unde s-au dat luptele cele mai grele de pe teritoriul României.
- c) Cele provocate de armata germană în retragere.

Cele mai mari pagube de pe urma războiului le-au suferit căile ferate și industria petroliferă. Au fost distruse 1.900 km. de linii de cale ferată, 3.000 km. de linii curente și de garaj, 42 de linii și triaje cu o lungime de 2.800 de km. Triajele din București, Ploiești și Brașov au fost complet scoase din funcțiune. Clădiri C.F.R., gări, localuri de administrație au fost distruse pe o suprafață de 540.000 m. p. Din totalul de 3.260 de mașini-unelte în funcțiune înainte de începerea bombardamentelor, rămăseseră în funcțiune la 5 Noembrie 1944 doar 300. La aceeași dată mai erau în funcțiune numai 50% din parcul total de locomotive și 68% din cel de vagoane. Capacitatea de transport a căilor ferate la 23 August 1944 se redusese la 30% față de cea din anul 1943.

Industria petroliferă, în urma distrugerilor provocate de bombardamente, și-a redus capacitatea de prelucrare a rafinăriilor cu 85% la distilare și cu 82% la cracking. Capacitatea de înmagazinare a fost redusă cu 61%, ca rezultat al distrugерii rezervoarelor. Valoarea pagubelor suferite de industria petroliferă se ridică la 70 de miliarde de lei. Aceste distrugeri, combinate cu exploatarea sălbatică și nerățională a resurselor de petrol ale țării, cu neglijarea menținerii nivelului de producție prin noi exploatari de terenuri, au făcut că în 1944 producția de petrol să scadă la 3.505.000 de tone, față de 5.273.000 de tone în 1943, deci o scădere de o treime.

De pe urma războiului, numai în județele Iași, Baia și Roman, o evaluare aproximativă și parțială arată că au fost distruse peste 17.000 de locuințe sătești, a fost nimicită o mare parte a inventarului agricol și a stocului de vite de tracțiune

și tăiere și a fost distrusă o bună parte din numărul spitalelor, școlilor și altor clădiri publice.

Pagube enorme au suferit deasemenea și instalațiile industriale, care, chiar dacă nu au fost distruse în întregime, s-au degradat prin „dispersarea“ lor în alte regiuni ale țării.

În retragerea lor, Nemții, ca în toate țările unde au dus războiul lor tâlhăresc, au aruncat în aer instalații, au distrus linii de comunicații, telegrafice și telefonice, centrale telegrafo-telefonice etc. Ei au distrus 14.000 de stâlpi de telegraf și telefon, 12.000 km. de fire aeriene, 9.000 de aparate de telegraf și telefon, 315 stații de centralizatori etc.

Iată o altă parte din moștenirea grea primită de pe urma distrugerilor provocate de războiul purtat alături de Germania hitleristă, precum și de pe urma sălbăticiei nemțești.

Prin răsturnarea regimului fascist antonescian, la 23 August 1944, și încheierea Convenției de armistițiu, s'a deschis poporului român posibilitatea de a porni imediat la refacerea economică a țării. Dar guvernările cu preponderență reacționară care au urmat până la 6 Martie 1945 nu numai că nu au folosit posibilitățile largi deschise prin actul dela 23 August, ci, dimpotrivă, au împiedicat și sabotat în mod conștient această operă, adăugând la greutățile moștenite altele noi.

In sectorul industrial nu s'a luat de către guvernele cu majoritate reacționară nicio măsură pentru ridicarea producției. Elementele fasciste și reacționare din departamentele economice și din întreprinderi nu au fost epurate, ci, dimpotrivă, instalate și menținute în posturi de conducere, astfel că au putut să-și exercite nestânjenit acțiunea lor de sabotaj prin nepunerea în funcțiune a instalațiilor existente, dosirea materiilor prime și a produselor, închiderea fabricilor, refuzul de a primi comenzi, sau întârzierea executării lor, utilizarea personalului calificat înafara procesului de producție, refuzul de a investi capitalul în producție, sporirea vertiginosa a prețurilor etc. etc. Deasemenea aceste guverne nu au luat nicio măsură pen-

tru readucerea și punerea în funcțiune a instalațiilor industriale disperse, ceeace a redus cu mult posibilitatea de ridicare a producției industriale. Aceeași politică de sabotaj a fost dusă și în ce privește aprovizionarea industriilor cu materii prime.

In domeniul transporturilor nu s'a luat nicio măsură pentru restabilirea căilor de comunicație. Nu s'a făcut niciun plan de reconstruire a depourilor și atelierelor de reparații ale C.F.R. Parcul rulant a continuat să fie exploatat într'un mod sălbatic, uzându-se astfel rapid ceeace a mai rămas din locomotive și vagoane. Dela preluarea conducerii Ministerului Comunicațiilor de către reprezentantul partidului comunist, când s'a pornit hotărîrt la acțiunea de refacere a căilor ferate, sabotajul s'a manifestat prin refuzul de a se acorda creditele necesare.

In sectorul agricol, sabotajul moșierilor a început prin împiedicarea strângerei recoltei din toamna anului 1944, țărani nefiind lăsați să culeagă roadele pământurilor boierești muncite de ei și părăsite de marii proprietari. Acest sabotaj, la care a contribuit atitudinea conducerii reacționare a Ministerului Agriculturii, s'a întreținut și mai mult cu prilejul campaniei însămânțărilor de toamnă, care au fost astfel grav primejduite. Sabotajul a culminat cu prilejul însămânțărilor de primăvară, când toate mijloacele au fost puse în acțiune pentru a zădărni marea operă de asigurare a recoltei, necesară nevoilor țării. Nu s'a întocmit un plan de însămânțări bazat pe realitate: tractoarele și mașinile agricole zăceau ascunse sau deteriorate, sămânța nu era distribuită, iar ministrul Agriculturii, sabotorul Hudiță, găsea cu cale să suspende din serviciu pe cei mai buni tehnicieni ai săi, pentru că își îngăduiseră să-i atragă atenția în mod oficial asupra consecințelor catastrofale pentru țară pe care le putea avea lipsa voită de activitate a Ministerului Agriculturii.

Intârzierea de două luni provocată de Hudiță în pregătirea însămânțărilor a contribuit direct la micșorarea producției cul-

turilor de primăvară, a căror însămânțare s'a realizat mai târziu decât trebuia.

Pasivitatea voită a reacționarilor din guvernele Sănătescu și Rădescu s'a manifestat cu urmări deosebit de grave și în sectorul comerțului. Sabotorii și speculanții au avut deplină libertate de a stoca și specula mărfurile existente, provocând lipsa lor tot mai accentuată pe piață și urcarea nestăvilită a prețurilor. Din Septembrie 1944 până în Februarie 1945 inclusiv, prețurile de detaliu s'au urcat cu 245%. Urcările de salarii nu au reușit să amelioreze situația muncitorilor și funcționarilor, a căror putere de cumpărare a continuat să scadă fără întrerupere. Reacționarii din aceste guverne au căutat să provoace o cursă de întrecere între salarii și prețuri, deschizând drumul inflației monetare și deci haosului economic. Ei nu au luat măsuri de aprovisionare a populației, aceasta rămânând la discreția absolută a speculanților.

O privire specială trebuie să aruncăm și asupra modului în care s'a desfășurat aplicarea Convenției de armistițiu în sectorul economic, sub guvernările Sănătescu-Rădescu, deoarece felul în care a fost aplicată această Convenție a contribuit deasemenea la agravarea dificultăților economice în care ne sbatem astăzi.

In acest sector, grija reacționarilor a fost de a arunca obligațiile armistițiului asupra păturilor sărace, și în primul rând asupra țărănimii muncitoare. Țăraniii muncitori au fost loviți direct, în modul cel mai greu, prin rechiziții de vite și cereale, rămase neplătite sau plătite cu prețuri derizorii, prin sabotajul și fraudele oamenilor de afaceri ai partidelor „istorice“, aceștia alcătuind o nouă categorie de îmbogății : îmbogății de pe urma aplicării armistițiului. In acest domeniu este suficient să cităm banda Adorian-Hurmuzescu, care a realizat ea singură beneficii de miliarde din „colectarea“ în condițiile cunoscute a vitelor dela țărani.

Pentru împlinirea obligațiilor izvorite din aplicarea ar-

misiștuiului nu s'a procedat nici la confiscarea averilor criminilor de război și a beneficiilor profitorilor de război, nici la așezarea unor impozite asupra păturilor instărite, astfel ca toate categoriile sociale să contribue în mod proporțional cu veniturile lor. Guvernele cu preponderență reacționară au folosit numai resursele generale ale statului și au recurs la procedeul emiterii de monedă de către B.N.R. Prin acest prodeu s'a mers direct pe linia inflației monetare, cu toate consecințele grave pe care le comportă ea pentru economia țării.

Pe de altă parte, prin introducerea unor elemente încapabile și corupte la conducerea întreprinderilor cu participare de capital inamic, sub controlul și administrarea statului, precum și prin neglijarea totală a operațiunilor de identificare, inventariere și păstrare a bunurilor inamice, averi de zeci de miliarde au fost fraudate și irosite, economia țării resimțindu-se de pe urma acestei situații.

Aceasta este, în linii mari, moștenirea grea preluată în secolul economic la 6 Martie 1945 de către guvernul de concentrare democratică Petru Groza, acestea sunt condițiile în care guvernul și partidul nostru, ca factor component al lui, au trebuit să purceadă la opera de refacere a țării.

Vom trece acum la expunerea sumară a situației actuale, a dificultăților întâmpinate în domeniul economic în această nouă perioadă, a realizărilor infăptuite de guvernul Groza și a muncii pline de abnegație a activiștilor noștri de partid.

b) REALIZĂRI ȘI DIFICULTĂȚI IN PERIOADA DELA

6 MARTIE 1945

Sarcinile de bază pe care partidul nostru le-a pus în fața membrilor săi și a poporului întreg, în domeniul economic, au fost următoarele :

1) Ridicarea producției industriale și, în primul rând, încordarea tuturor energiilor țării pentru susținerea frontului antihit-

lerist, iar după sfârșitul războiului, la sarcina de mărire a producției s'a adăugat sarcina de trecere a industriilor dela producția de război la producția de pace.

2) Organizarea transporturilor pentru a face față atât necesitărilor frontului, cât și nevoilor interne.

3) Desăvârșirea reformei agrare, începută de țărani din inițiativa partidului nostru încă de pe vremea guvernării lui Rădescu, precum și asigurarea producției agricole necesare acoperirii nevoilor țării.

4) Executarea întocmai a obligațiilor luate prin Convenția de armistițiu.

5) Organizarea aprovisionării populației, și în primul rând a muncitorimii.

6) Asigurarea realizării veniturilor bugetare necesare pentru împlinirea nevoilor statului, precum și îndrumarea masivă a creditului spre activități productive.

SECTORUL INDUSTRIAL

Mărirea producției industriale presupune, desigur, în afara de condițiile subiective, ca hotărîrea și voința de muncă a clasei muncitoare, și anumite condiții obiective, ca: existența în cantitate suficientă a materiilor prime, a utilajului necesar, a unor capitaluri suficiente și a mijloacelor de transport corespunzătoare.

In ce privește avântul patriotic al clasei muncitoare pentru ridicarea producției, avânt inițiat și desvoltat de către partidul nostru, fără îndoială că acest element principal a existat și s'a manifestat în forme impresionante. Nenumărate sunt exemplele de mărire a producției, datorite efortului conștient al muncitorilor.

O problemă de o deosebită importanță, care s'a pus în special industriei metalurgice, a fost trecerea acesteia la producția de pace. Odată cu terminarea victorioasă a războiului antihitlerist,

întreprinderi din acest sector industrial, afectate aproape în întregime producției de război, s-au văzut mai mult decât oricare altă ramură industrială în fața necesității de a-și adapta utilajul la nevoi noi și de a începe fabricația de noi produse.

In această privință trebuie să menționăm că s'a manifestat o concepție eronată asupra modului cum trebuia să se opereze această trecere la producția de pace în industriile de război ale statului. Prin concedierea muncitorilor și încercarea de a-i repartiza la alte industrii metalurgice se păsea de fapt la lichidarea întreprinderilor aparținând Subsecretariatului industriei de stat ceea ce nu ar fi corespuns cu politica de folosire a tuturor forțelor constructive în scopul măririi producției.

Această concepție eronată a fost combătută de noi și s'a izbutit ca industriile aparținând acestui Subsecretariat de stat să înceapă să producție materiale necesare căilor ferate și să acopere o parte din nevoile consumului intern. Unele din aceste industrii au fost trecute la C.F.R. (Arsenalul Armatei din Târgoviște, Arsenalul Aeronautic din Mediaș).

Marile întreprinderi metalurgice particolare au primit comenzi importante pentru căile ferate. S'a început deasemenea fabricarea și repararea de tractoare, mașini, unele agricole, autocamioane, materiale de construcție și de uz casnic. Uzinele „I.A.R.“ au primit o comandă de 5.000 de tractoare și un credit însemnat pentru a înzestra uzinele cu instalațiile necesare fabricației. Se tratează comenzi noi și se studiază posibilitățile de a fabrica produse noi.

Astfel, operațiunea de adaptare la producția de pace a industriilor de război este în plin mers.

Dar, cu tot avântul patriotic al muncitorilor, cu toată abnegația și spiritul lor de sacrificiu în munca pentru ridicarea producției și adaptarea industriilor la producția de pace, nu putem afirma că producția în ansamblul ei a crescut mult. În industria petroliferă, de pildă, s'a ajuns în prezent la o producție medie de

13.400 de tone pe zi, ceeace ar corespunde la o producție anuală de 4.800.000 de tone, față de 3.530.000 de tone în 1944.

In industria textilă, mulțumită importului masiv de bumbac sovietic, producția textilă a crescut deasemenea în mare măsură, deși, din cauza sabotajului unor fabricanți, nu se folosește decât doar o parte a capacității productive.

Intr'adevăr, cea mai mare parte din filaturi au întârziat să treacă la producția cu trei schimburi, și abia acum, după mai bine de trei luni pierdute, își organizează lucrul în trei schimburi.

In celealte industrii producția nu a crescut prea mult, ba chiar în unele, cum este în special industria cărbunelui, ea a scăzut simțitor.

Una din cauzele menținerii producției industriale la un nivel scoborît, sau a scăderii producției industriale, este sabotajul unora dintre marii industriași reacționari. Astfel în Valea Jiului, cel mai important bazin carbonifer din țară, producția a scăzut la 4.000—4.500 de tone de cărbuni pe zi, față de 7.000—7.500 de tone, cât era în trecut. Aceasta se datorează sabotajului direcțiunii societății „Petroșani“. Sabotajul la societatea „Petroșani“ s'a manifestat și se manifestă sub următoarele forme :

a) Contramandarea de către direcțiunea generală din București a tuturor măsurilor luate de către organele conducătoare din Valea Jiului, măsuri menite să amelioreze producția.

b) Sabotarea aprovizionării minelor cu unelte și materiale necesare.

c) Desorganizarea exploatarii prin punerea anumitor elemente sabotoare în fruntea unor mine.

d) Și, în fine, lucru care a dus la rezultatele cele mai dezasertuoase, crearea unor condiții de viață insuportabile pentru muncitorii din Valea Jiului. A fost sistematic sabotată aprovizionarea cu alimente și articole de îmbrăcăminte, precum și amenajarea unor locuințe mai omenești pentru mineri. Condițiile materiale extrem de grele au făcut ca minerii, flămânzi și goi, să nu mai poată da un randament normal, iar pe mulți dintre ei i-au făcut

să părăsească regiunea, căutându-și în altă parte mijloace mai bune de existență.

Această împrejurare a dat naștere la lipsa de brațe de muncă, lipsă care se resimte din ce în ce mai mult.

Desigur că există și cauze obiective care determină o producție industrială scăzută. Aici trebuie să ne referim la lipsa de cantități suficiente de materii prime, la lipsa pieselor de schimb, precum și la dificultățile de transport. Prin acordurile economice încheiate la Moscova, guvernul Petru Groza a reușit să soluționeze în mare măsură problema materiilor prime și a transporturilor. Încheierea acestor acorduri între România și Uniunea Sovietică constituie un ajutor considerabil pentru ridicarea economică a țării, pentru evitarea șomajului industrial.

Industria noastră metalurgică a și început să fie în mod substanțial aprovisionată cu materii prime, combustibil, ferăliaje diverse etc. Industria noastră textilă are asigurată, prin importul a 40.000 de tone de bumbac, producția pe un an de zile, lucrând cu întreaga ei capacitate de producție.

Pe baza acelorași acorduri, industria lemnului, celulozei și hârtiei, a ceramicei etc. obțin deasemenea materii indispensabile pentru producția lor.

Tot Uniunea Sovietică ne-a înlesnit încheierea unui acord comercial cu Polonia, prin care obținem 830.000 de tone cărbuni de Silezia, dintre care 430.000 de tone vor trebui să intre în țară până la finele anului.

Cantitatea de cărbuni importată va acoperi complet deficitul producției noastre interne, asigurând activitatea industriilor și a căilor noastre ferate.

Ajutorul imens pe care Uniunea Sovietică ni-l acordă și sub această formă trebuie să adâncească și mai mult în conștiința poporului român sentimentul de recunoștință pentru generozitatea cu care marele nostru vecin a înțeles să răspundă la agresiunea României alături de Nemți și la jaful din teritoriile cotropite; dar, în același timp, trebuie să desvolte în popor sentimentul de

rușine pentru faptul că s'a lăsat mânat în acest război criminal fără să manifeste rezistența și opunerea necesară.

TRANSPORTURILE ȘI COMUNICAȚIILE

A doua mare preocupare a guvernului de concentrare democratică a fost organizarea mijloacelor de locomoție în vederea asigurării transporturilor militare pentru frontul antihitlerist și a traficului intern de mărfuri și călători.

Atenția a fost îndreptată în primul rând asupra căilor ferate. În scopul refacerii cât mai rapide a rețelei de căi ferate și repunerii în funcțiune a materialului rulant, s'a pus în aplicare un plan general de lucrări și s'a alocat un credit special de 97 de miliarde de lei.

Pe această bază, în 6 luni s'au refăcut 60% din ramificații, podețe și linii; 85—90% din liniile triajelor București, Ploești și Brașov, care erau distruse; 70% din telecomunicații, 45% din gări și localuri în suprafață de 240.000 m.p.; se construiesc linii, ateliere, depouri și conducte noi. O atenție deosebită se acordă parcului rulant. Din 2.520 de mașini-unelte avariate și dispersate au fost repuse în funcțiune aproape 2.000.

In fine, două realizări mari în domeniul C.F.R. sunt: legea de reorganizare a căilor ferate și noul statut al C.F.R.-ului, care au adus îmbunătățiri atât instituției, cât și situației personalului.

Noul statut este în prezent luat ca model pentru statutele altor instituții.

Un mare ajutor a fost acordat Căilor Ferate Române de către Uniunea Sovietică, pe baza acordurilor încheiate la Moscova, prin restituirea fără nicio compensație a 115 locomotive, a 15.000 de vagoane și a unui număr de trenuri speciale (ateliere, băi etc.), precum și prin închirierea a 6.400 de vagoane de marfă pe timp de doi ani.

Deasemenea și în transporturile pe apă și aeriene, sprijinul

pe care ni l-a acordat U.R.S.S. prin aportul în societățile create ne-a dat posibilitatea să activăm și aceste sectoare.

Cele 2.000 de camioane, precum și materia brută pentru fabricarea de cauciucuri în țară formează un alt ajutor prețios pe care Uniunea Sovietică ni l-a dat în cadrul acordului de colaborare economică. Aceste materiale, dintre care o parte au și sosit în țară, vor contribui simțitor la îmbunătățirea transporturilor pe șosele.

SECTORUL AGRICOL

In domeniul agriculturii, preocuparea centrală a partidului nostru a fost legiferarea și desăvârșirea reformei agrare, precum și asigurarea producției agricole pentru acoperirea nevoilor țării. Prin aplicarea legii de reformă agrară s-au expropriat și dat țăranilor 28.218 moșii, totalizând peste un milion de hectare, ceea ce reprezintă a 9-a parte a suprafeței arabile a țării. Moșiiile expropriate au fost împărțite la 495.526 de gospodării, reprezentând a 5-a parte din totalul gospodăriilor rurale, cifra de mai sus necuprinzând numărul gospodăriilor împroprietărite din 17 județe.

Reforma agrară a mărit elanul de muncă al țăranilor, care, în condiții naturale neprielnice și cu toate greutățile provocate de război, au reușit printr'un efort uriaș să acopere 94% din planul de însămânțări. În această muncă țăranii muncitori au fost ajutați de către muncitorii din fabrici, mobilizați de partidul nostru. Sute de echipe de muncitori au plecat la țară, ducând unelte pentru țăranii. Metalurgiștii noștri au plecat să repară gratuit uneltele țăranilor. Niciodată solidarizarea muncitorilor cu țăranii muncitori nu s'a manifestat mai puternic ca în iarna și primăvara anului 1945. Din cifre parțiale rezultă că echipele de muncitori au dăruit țăranilor 10.200 de mașini și unelte agricole, combustibil, sămânță, harnășamente și au reparat gratuit peste 2.700 de unelte agricole și tractoare. În această campanie țărăniminea muncitoare a fost activ sprijinită și de toate organizațiile noastre locale de partid și de tehnicieni democrați, mobilizați dea-

semenea de partidul nostru. Guvernul Groza a sprijinit această luptă eroică a țărănimii muncitoare, asigurând combustibilul, semințele și mijloacele necesare de transport. Armata Sovietică a sprijinit deasemenea în multe locuri muncile agricole, punând la dispoziție mijloace de transport și chiar sămânță. Un punct special din campania de însămânțări a fost mărirea suprafețelor de oleaginoase, speciale de zahăr și legume. Aportul partidului nostru a fost deosebit de mare în campania de extindere a suprafețelor cultivate cu legume.

Toate aceste eforturi au fost însă anihilate în mare parte de seceta neobișnuită care a bântuit anul acesta și care a provocat cea mai slabă recoltă, atât de grâu cât și de porumb, de 45 de ani încoace. Această secetă a creat o situație precară și vitelor, din cauza lipsei mari de nutrețuri. Organele noastre locale de partid, în colaborare cu organizațiile Frontului Plugărilor, au mobilizat massele țărănești și pe tehnicieni, organizând o luptă energetică pentru combaterea efectelor secetei, prin execuția de frunzare, tocarea pailor, a cocenilor etc.

Pentru a sprijini desăvârșirea reformei agrare și a ridica productivitatea muncii agricole, partidul nostru a susținut acțiunea guvernului de înființare a stațiunilor de mașini agricole și tractoare. Astfel tractoarele, în număr de 6.618, precum și mașinile mari agricole ale Camerelor de Agricultură, împreună cu cele expropriate, au fost grupate în centre și repartizate în aşa chip încât să dea un randament cât mai mare.

O altă inițiativă pe care a avut-o partidul nostru este stimularea organizării de cooperative sătești care să servească la desfacerea produselor agricole și aprovisionarea populației rurale, eliminând astfel pe intermediarul speculant. Cooperativele acestea pot aduce mari economii țărănimii la cumpărarea produselor orășenești și câștiguri mari la vânzarea produselor agricole. Astfel, pentru a da un exemplu, țărani din județul Făgăraș au refuzat să-și vândă vitele individual colectorilor speculanți, care le revindeau statului. Ei au vândut statului aceste vite prin

cooperativa „Plugarul“, obținând o diferență de 600.000.000 de lei între prețul scăzut oferit de colectoare speculanți și cel obținut dela stat. Această diferență a fost împărțită țăranilor care au vândut vitele cooperativei.

APLICAREA ARMISTIȚIULUI

Am arătat modul în care reprezentanții reacționariilor din guvernele precedente au sabotat aplicarea armisticiului, precum și neajunsurile izvorite din situația creată, neajunsuri care au constituit piedicile cele mai importante în stabilirea de relații prietenești cu Uniunea Sovietică.

Dela venirea guvernului de concentrare democratică Petru Groza, aplicarea loială și completă a armisticiului, înlăturarea abuzurilor și fraudelor săvârșite de sabotorii acestuia și introducerea unei ordine depline în acest domeniu au format obiectul unei preocupări deosebite din partea sa.

In scopul unei juste repartiții a obligațiilor armisticiului, a fost întocmit proiectul de lege pentru impunerea îmbogățărilor în genere.

Guvernul Uniunii Sovietice a înțeles să rămână față de noi pe aceeași linie de susținere și ajutorare mărinimoasă, fără de care refacerea și ridicarea economică a țării noastre ar fi mult îngreuiată și întârziată.

APROVIZIONAREA SALARIATILOR

Una din acțiunile care au fost urmărite cu multă stăruință a fost înființarea de economate pentru aprovizionarea salariaților și de cooperative de consum.

După datele existente, până la 15 Octombrie 1945 au fost înființate 759 de economate de salariați particulari, care aprovizionează 1.589.512 de persoane (salariați și membri ai familiilor lor).

Acestora le-au fost repartizate următoarele cantități de

produse: 5.252 de vagoane de cereale, 894.000 kg. de ulei, 748.000 kg. de zahăr, 287.000 kg. de săpun, 1.612.000 m. de pânză și 464.000 de metri de postav, 65.800 de duzini de ciorapi, 360.000 de perechi de bocanci și pantofi etc. etc.

In cifrele de mai sus nu sunt cuprinse datele privitoare la salariații publici și ai căilor ferate, care au economate generale separate.

Aceste cantități reprezintă, desigur, un ajutor substanțial dat salariaților, dar nu se poate încă spune că soluționarea problemei aprovizionării salariaților a fost asigurată prin înființarea de economate.

Greutățile care se ridică în fața dezvoltării economatelor sunt în primul rând cele de ordin finanțiar. Finanțarea economatelor de aprovizionare căzând în sarcina statului — pentru funcționarii publici — și în sarcina întreprinderilor — pentru salariații particulari — se pune în plin problema găsirii mijloacelor necesare. Statul nu poate întrebuița în acest scop decât resursele bugetare, iar întreprinderile particulare adesea nu și dau osteneală să găsească mijloacele necesare pentru asigurarea producției și finanțarea economatelor. Dacă la aceste condiții obiective se mai adaugă și lipsa de concurs, iar adesea și sabotajul direct al multor patroni, se poate explica de ce, din numărul total de 759 de economate înființate până la 15 Octombrie 1945, numai 157 au putut primi credite, în sumă totală de 18,5 miliarde de lei.

Această dependență a finanțării economatelor de patroni și stat mai are însă și marele neajuns că elimină inițiativa și acțiunea directă a salariaților în ce privește aprovizionarea, totul urmând a fi făcut de alții din afară, iar succesul depinzând exclusiv de concursul și solicitudinea statului și patronului.

De aceea economatele nu trebuie să constituie singura cale pentru rezolvarea problemei aprovizionării. Acțiunea guvernului în acest domeniu trebuie să fie însotită și de o acțiune proprie a salariaților, și aceasta în direcția înființării de cooperative de consum.

Partidul nostru a dat un impuls puternic mișcării cooperatiste, prin mobilizarea activiștilor de partid pentru munca de înființare a cooperativelor de aprovizionare la orașe și la sate.

Această acțiune nu este însă suficientă. Ea trebuie adâncită în modul cel mai hotărît, toți salariații trebuind să fie atrași în mișcarea cooperativistă, cooperativele fiind singura formă de colaborare economică, care, pe lângă faptul că este clădită pe acțiunea și spiritul de inițiativă și solidaritate al membrilor săi, mai are și avantajul de a se baza în primul rând pe mijloacele financiare colective, adunate prin aportul fiecărui.

Din acest punct de vedere, realizarea cea mai importantă este inițiativa salariaților C. F. R., a căror acțiune de cooperativizare a și luat forme concrete. Această acțiune trebuie extinsă și la alte instituții și întreprinderi, ea constituind una din sarcinile cele mai importante care trebuie avute în vedere pentru viitorul cel mai apropiat.

Pentru soluționarea problemei aprovizionării masselor consumatoare ale orașelor s'a întreprins și o acțiune serioasă pentru descoperirea stocurilor de mărfuri dosite de speculanți.

Organele de control ale statului, ajutate din ce în ce mai mult de către cetățenii conștienți, au reușit să dea lovitură serioase speculanților prin descoperirea de stocuri considerabile de mărfuri ascunse, care au fost distribuite populației prin economate și cooperative. Numai în 25 de zile (dela 14 Iulie până la 8 August 1945), organele Ministerului de Interne au scos din mâinile speculanților mărfuri în valoare de 16.661.000,000 de lei.

Un ajutor important pentru aprovizionarea populației îl constituie marile cantități de grâu, porumb și bumbac aduse din U.R.S.S. în baza acordurilor economice dela Moscova.

Față de insuficiența recoltei de grâu și porumb din acest an ajutorul dat de U.R.S.S. prin împrumutul pe termen de doi ani a 15.000 de vagoane de grâu și 15.000 de vagoane de porumb înseamnă pur și simplu salvarea poporului român dela foamete.

SECTORUL FINANCIAR

Trecem acum la analiza sectorului finanțier al economiei țării noastre — bugetul statului și piața finanțiară —, sectorul cel mai important pentru problema stabilității monetei și a creditului și în acelaș timp sectorul cel mai slab și criticabil al economiei noastre.

Credincioși principiului nostru de a privi în față și deschis greutățile, vom arăta situația acestui sector în lumina ei adevarată, pentru ca, din analiza ce o vom face, să tragem concluziile necesare, să vedem ce ajutor putem da guvernului pentru soluționarea problemelor economice atât de însemnate și să fixăm atenția membrilor de partid asupra lor.

Pentru a ne da seama de adevarata situație a finanțelor noastre în legătură cu situația economică generală, este nevoie să aruncăm o privire asupra bugetului statului aşa cum a fost el întocmit la 1 Aprilie 1945 și cum a fost realizat în primele cinci luni de aplicare.

Cifra bugetului statului pe anul 1945—1946 a fost stabilită la suma de 815,7 miliarde de lei.

Acoperirea acestei sume era prevăzută în felul următor :

Impozite și taxe	333,8 miliarde (40,9%)
Excedentele regiilor și veniturilor ministerelor	104,3 miliarde (12,8%)
Imprumuturi, mijloace de trezorerie și alte operațiuni de credit	377,6 miliarde (46,3%)
Total . .	815,7 miliarde

Cu alte cuvinte, 54% urma să se acopere din venituri bugetare, iar restul de 46% din împrumuturi.

Prin urmare, chiar dela alcătuirea bugetului, aproape o jumătate a rămas neacoperită prin venituri obișnuite, urmând să

fie procurată pe calea împrumuturilor la Banca Națională și pe piață.

Bugetul pe anul acesta, ca și bugetele pe anii trecuți, a lăsat neatins sistemul fiscal care se bazează pe așezarea greului sarcinilor bugetare pe umerii marilor masse consumatoare, și deci, în primul rând, ai muncitorilor, funcționarilor și țăranilor.

Intr-adevăr, impozitele directe — plătite de fiecare cetățean după mărimea veniturilor sale — intră în compunerea veniturilor bugetare numai cu 31,2%, pe când impozitele indirecte — care intră în prețul mărfurilor și deci sunt plătite de toată lumea, indiferent de mărimea venitului — cu 68,8%.

Această împărțire a veniturilor bugetare — moștenire a trecutului — se datorează faptului că, ori de câte ori a fost nevoie să se mărească veniturile bugetului statului, au fost majorate veniturile indirecte, dar nu au fost atinse decât într'o măsură neînsemnată veniturile celor avuți.

O astfel de alcătuire a bugetului și o astfel de împărțire a sarcinilor nu este nici dreaptă, nici democratică și nici sănătoasă, dar ea iese la iveală și mai izbitoare dacă constatăm că din totalul impozitelor directe 42,9% reprezintă impozitul pe salarii, și aceasta în timp ce impozitul comercial și industrial intră numai cu 30%.

Cu alte cuvinte, toate întreprinderile comerciale, bancare și industriale din întreaga țară la un loc dau pentru bugetul statului mai puțin decât salariații. Dar și atât cât se încasează dela comercianți și industriași se suportă de fapt tot de către consumatori, deoarece impozitele directe comerciale și industriale sunt incluse și ele în prețul produselor sau mărfurilor vândute.

Alcătuirea nedemocratică a bugetului nostru public a ieșit la iveală și mai mult în primele cinci luni de aplicare a lui.

Prin mărirea cheltuielilor statului, veniturile bugetare au ajuns să acopere în această perioadă abia a treia parte din cheltuieli, restul de 2/3 fiind acoperit prin împrumuturi, contractate în

cea mai mare parte la Banca Națională prin emisiune de monetă-hârtie.

Partea impozitelor directe a coborât la 15% din veniturile bugetare, iar partea impozitelor indirecte s'a ridicat la 75%.

In acelaș timp, impozitul pe salarii a ajuns să acopere 66,6% din totalul impozitelor directe, iar partea impozitului comercial și industrial a coborât la 15,7%.

Cu o astfel de structură bugetară, în care acoperirea cheltuielilor nu se poate face decât cu ajutorul B.N.R., prin emisiune de monetă-hârtie, cu un astfel de sistem de impozite, în care tot greul sarcinilor bugetare apasă pe umărul masselor consumatoare, și cu o astfel de politică financiară, care primejduiește stabilitatea monetei noastre, nu este de mirare că situația finanțelor noastre publice a ajuns atât de grea.

Situată pînă capitalurilor poartă toate semnele situației economice generale.

O primă caracteristică este înmulțirea capitalurilor disponibile; pe de altă parte însă, în domeniul producției industriale se vorbește de lipsa creditelor necesare pentru investiții, reparări și achiziționări de materii prime.

Această situație paradoxală se explică prin febra speculativă care stăpânește piața capitalurilor, dar în acelaș timp și prin politica de credit a marilor bănci.

Intr'adevăr, față de continua creștere a prețurilor și de scădereea puterii de cumpărare a monetei, capitalurile disponibile sunt aruncate pe piață în operațiuni speculative, care aduc beneficii enorme fără muncă: se cumpără și se revând cantități mari de mărfuri la prețuri negre; se investesc capitaluri în noi întreprinderi, „comerciale“, care deasemenea nu contribue cu nimic la mărirea producției și formează doar noi intermediari; se specu-

lează acțiunile, care prin mărirea cererii au ajuns la cursuri excepționale.

Circulația mare de capitaluri neproductive permite în acelaș timp băncilor să realizeze câștiguri importante fără a trebui să facă investiții pe termen lung în industrie, investiții care să contribue la însănătoșirea pieței financiare și la mărirea producției.

Această politică dăunătoare economiei țării nu servește decât interesele profitorilor care țintesc — și reușesc — să se îmbogățească fără muncă prin simpla și repetata cumpărare și vânzare a produselor și valorilor existente.

Politica de credite a Băncii Naționale a fost caracterizată în acest timp de o excesivă reținere în acordarea de credite pentru producție.

Indrumarea politicii de credit spre investiții cu caracter productiv apare astfel și pentru acest domeniu ca o măsură absolut necesară în vederea stăvilirii speculei și măririi producției, care sunt obiectivele cele mai importante ale timpului de față.

3. SARCINILE NOASTRE PENTRU RECONSTRUCȚIA ȚĂRII

a) SECTORUL INDUSTRIAL

INDUSTRIALIZAREA ȚĂRII

Am arătat moștenirea economică grea preluată de actualul guvern la 6 Martie 1945 și am trecut în revistă situația economică actuală, realizările guvernului Petru Groza și dificultățile pe care le-a întâmpinat.

Din această expunere trebuie acum să scoatem în evidență sarcinile care stau în fața guvernului de concentrare democratică și a partidului nostru pe tărâm politic.

Aceste sarcini sunt toate legate de problema ridicării producției și refacerii țării sub toate aspectele și în toate domeniile

vieții economice : industrie, transporturi, agricultură, comerț, prețuri, credit, finanțe publice. Și sarcinile sunt cu atât mai mari și mai grele, cu cât nu este vorba numai de a reface ceeace s'a distrus, ci și de a construi și desvolta economia României.

Desigur că refacerea economică a țării trebuie să pornească dela folosirea integrală a capacitatei productive a industriei.

Industria românească se împarte în două mari grupe :

- 1) industria de stat și aceea în care statul are participații, și
- 2) industria particulară.

Aceste două sectoare ar trebui să se complecteze reciproc și să formeze un tot organic, ceeace până acum nu s'a realizat.

Statul nu a dus o politică de bună gospodărire a întreprinderilor sale, nu a folosit decât într'o măsură neînsemnată capacitatea de producție a acestor întreprinderi, în fruntea cărora se aflau elemente incapabile și corupte.

A lăsat necontrolate în fapt marile întreprinderi în care avea participații masive — „Astra-Vagoane“, „Societatea Națională de Gaz Metan“ etc.

A lăsat să se irosească zeci de miliarde din bunurile inamice puse sub controlul său.

Nu a îngrijit de finanțarea acestor întreprinderi cu mijloace îndestulătoare, pentru susținerea unei producții normale.

Exemplu în această ultimă privință pot sta uzinele de fier dela Hunedoara, care constituie cel mai puternic centru metalurgic din țară și care, împreună cu minele de cărbuni din Valea Jiului, ar putea să satisfacă cerințele de materii prime și semifabricate ale întregii industrii metalurgice de stat și particulare, rămânându-i un disponibil și pentru export.

Creșterea producției industriei de stat și antrenarea alături de ea a celei particulare va fi folositoare în egală măsură atât statului, cât și particularilor.

Mărind producția, veniturile statului vor crește, prețurile produselor vor putea fi micșorate, industriașii și comercianții își vor mări veniturile, datorită creșterii volumului afacerilor, iar

massele consumatoare vor avea la dispoziție cantități mai mari de mărfuri. Pentru realizarea acestor sarcini este nevoie de mobilitarea tuturor factorilor care au un rol activ în economia țării. Lucrul acesta, știm bine, nu va fi ușor.

Sunt unii întreprinzători care nu înțeleg că propriul lor interes este de a se alătura efortului general. Pe aceștia va trebui să-i convingem și să-i antrenăm în munca de refacere a țării.

Sunt alții care înțeleg că interesul lor de întreprinzători este să producă cât mai mult, dar care din motive politice, din ură față de regimul democratic, preferă să nu câștige sau chiar să piardă. Pentru aceștia vom găsi mijloacele potrivite de a-i obliga să se încadreze efortului comun. Refacerea industriei actuale și folosirea integrală a capacitatei de producție sunt problemele de bază ale reconstrucției generale a țării, și rezolvarea lor constituie punctul de plecare pentru desvoltarea industrială a României.

Se știe, tovarăși, că în țara noastră s-au dus multe și prelungite discuții asupra caracterului economiei românești. Unii teoreticieni susțineau că România este o țară „eminamente agricolă” și că, prin urmare, accentul în politică economică trebuie pus pe producția agricolă și pe exportul cerealelor. Acești teoreticieni căutau în fond să justifice existența și interesele marii moșierimi. Ei tindeau să țină România în condiții de inferioritate față de statele mari industriale, să rămânem tributarii acestor state în ce privește produsele industriale. Impiedicând desvoltarea industrială a României, ei împiedicau prin aceasta desvoltarea culturală și bunăstarea materială a masselor largi populare. Impiedicând desvoltarea industrială a României, deci crearea unei industriei metalurgice care să fabrice tractoare și mașini agricole, ei împiedicau în fond desvoltarea agriculturii, nepunând-o pe baze științifice, nefolosind mașinile și tehnica modernă pentru a mări randamentul muncii, a mări producția și a ridica nivelul de trai al țărănimii. Împotriva acestor teoreticieni reaționari, care căuta să facă din țara noastră un apendice al marilor state industriale, ne-am ridicat dintotdeauna noi, marxiștii, comuniștii,

susținând că progresul țării noastre este în directă și nemijlocită legătură cu progresul industrializării țării și că de țaria industrială a țării depinde în mare măsură însăși independența statului nostru.

De existența unei industrii desvoltate se leagă existența clasei muncitoare, care reprezintă garanția democratizării vieții noastre publice, garanția lichidării feudalismului și a moșierimii.

La baza acțiunii de refacere și reconstruire a țării trebuie să stea deci refacerea și desvoltarea industriei grele.

Problemele care se pun industriei noastre astăzi, după terminarea celui de al doilea război mondial, sunt cu totul diferite de cele dinaintea acestui război. De unde înainte România era împinsă la periferia activității industriale, mai ales în domeniul industriei grele, astăzi ea este deosebit de favorizată pentru a purcădea la perfecționarea industriei sale actuale și mai ales la crearea unor noi ramuri industriale, absente până acum în economia noastră.

Și cum industria grea metalurgică formează baza industrială a unei țări, trebuie să se dea consolidării și desvoltării acestei industriei un loc de frunte în planul de refacere a țării.

O industrie grea puternică, bazată pe folosirea rațională a bogățiilor naturale ale țării și desvoltată pe linia nevoilor interne și a posibilităților izvorite din legături comerciale trainice cu vecinii, constituie pivotul în jurul căruia întreaga economie a țării se va desvolta în condiții noi.

Acest lucru este necesar și este și posibil.

Dece este necesar ?

In primul rând, fiindcă numai prin desvoltarea industriei grele se pot pune în valoare toate bogățiile pământului țării noastre, bogății exploatați astăzi doar într'o măsură redusă.

In al doilea rând, fiindcă în jurul industriei grele, de pe urma desvoltării ei și în legătură cu ea, vor putea lua desvoltarea necesară industriile existente și vor putea lua naștere noi industriei.

In al treilea rând, fiindcă fără existența unei industriei grele

nu se poate asigura funcționarea și dezvoltarea aceluia sector economic fără de care nu se poate concepe însăși viața economică — transporturile. Nici atelierele căilor ferate, podurile, tunelurile, șantierele navale și nici mijloacele de locomoție pe pământ, pe apă și în aer nu pot fi nici construite și nici întreținute în starea și numărul necesare nevoilor economice ale țării, dacă nu există o temelie industrială solidă.

In al patrulea rând, fiindcă numai prin dezvoltarea industriei grele și metalurgice și a industriilor anexe, și în primul rând a celei mecanice și chimice, se va da posibilitatea ca sectorul atât de important al economiei noastre — *agricultura* — să fie înzestrat cu toate acele mașini, unelte, produse și instalații de prelucrare care să-i ridice atât productivitatea, cât și rentabilitatea; iar aceasta este singura cale de a consolida reforma agrară înfăptuită și singura cale de a ridica nivelul de viață al plugărimii.

Desvoltând industria grea metalurgică, se deschid posibilitățile cele mai largi pentru utilizarea întregii forțe de muncă a poporului nostru și pentru crearea acelor bogății care sunt necesare refacerii țării, ridicării ei și a condițiilor de viață la orașe și la sate, precum și îndeplinirii aceluia rol economic important pe care țara noastră poate și trebuie să-l joace în această parte a Europei. Prin exportul produselor muncii noastre și importarea bunurilor de care avem nevoie, noi nu vom face un simplu comerț, ci vom contribui la schimburile necesare refacerii economiei și a altor popoare care au suferit de pe urma războiului hitlerist și de cotropire.

Dar este acest lucru posibil? Da, pentru că avem la îndemână toate elementele care să ne permită să păsim la crearea unei puternice industriei grele în țara noastră:

- avem materiile prime de bază;
- avem mâna de lucru și rezervele necesare.

Și dacă nu avem un utilaj industrial care să permită satisfa-

cerea tuturor nevoilor schițate mai sus, avem în orice caz armătura necesară pentru a porni la drum.

Să aruncăm o privire asupra posibilităților pe care ni le oferă resursele noastre de astăzi pentru desvoltarea industriei grele.

Avem zăcăminte de cărbuni răspândite în numeroase locuri din țară și care însumează o rezervă de peste 1 miliard 800.000.000 de tone, dintre care peste 1 miliard 500.000.000 de tone în Valea Jiului; peste 150.000.000 de tone din aceste rezerve sunt cărbuni care se pretează la cocsificare. Zăcămintele noastre de cărbuni pot asigura pentru o durată nelimitată toate nevoile industriale ale țării.

In ceeace privește zăcămintele de minereu de fier, astăzi nu se cunoaște precis decât un singur zăcământ mai mare, cel din regiunea Teliuc-Ghelar, în Hunedoara, care poate asigura nevoile industriale ale țării noastre, după calculele specialiștilor, pe cel puțin 30 de ani. Dar descoperirile de minereuri de fier sunt atât de numeroase pe întreaga suprafață a țării, iar acțiunea de explorare pentru a se descoperi rezerve noi a fost până acum atât de neglijată și de înapoiată în țara noastră, încât aci rămâne ca statul să organizeze expediții științifice de geologi, tehnicieni, chimici etc. și să păsească cu hotărîre la explorările necesare descoperirii și punerii în valoare a zăcămintelor existente. Situația se prezintă în acelaș fel și în ceeace privește minereurile cuprinzând alte metale.

România are unul din cele mai bogate zăcăminte de bauxită din Europa. În munții Bihorului se găsesc rezerve de peste 20.000.000 tone, care conțin aproximativ 55% oxid de aluminium, iar noi importăm aluminium. La Baia Sprie, Herța și Băluș există minereu de antimoni. Avem 5.122.000 de tone de minereuri de cupru cunoscute în diverse locuri, ceeace face 82.230 de tone de cupru metalic, în timp ce noi am importat peste 80% din cantitatea totală de cupru consumată în țară. Suntem una din puținele țări din lume care avem minereu de mercur, și noi importăm

mercur. Avem 2.000.000 de tone rezerve de minereu de crom, complect părăsite. Avem cantități apreciabile de mangan.

Dar dacă zăcămintele noastre de minereuri cunoscute nu sunt deocamdată exploatație, avem în schimb rezerve de bunuri care constituie baza schimburilor noastre internaționale și care, pe măsură desvoltării industriei noastre proprii, ne pot asigura alimentarea cu ceea ce ne lipsește. Acestea sunt: petrolul, lemnul și produsele agricole.

Dar posibilitățile cele mai apropiate de dezvoltare a unei industrii grele în țara noastră sunt deschise de situația actuală în sectorul industriei metalurgice.

Care este situația actuală a metalurgiei grele din România? Industria grea metalurgică este concentrată în trei mari întreprinderi: „Uzinele de Fier Hunedoara“ (U.F.H.), proprietatea statului, cel mai puternic centru metalurgic din țară, înzestrat cu 5 furnale, având o capacitate de producție de 175.000 de tone de fontă pe an; „Uzinele Reșița“ (U.D.R.), cu 2 furnale și o capacitate de 70.000 de tone de fontă pe an, și „Titan-Nadrag-Cală“, cu un singur furnal și o capacitate de 24.500 de tone pe an. La U.F.H. nu funcționează astăzi decât un singur furnal și este utilizată circa 10% din capacitatea de producție.

Inainte deci de a fi nevoie să dăm o dezvoltare nouă industriei noastre grele, avem sarcina de a pune în valoare potențialul industrial metalurgic existent, și anume de a pune în funcțiune cele 5 furnale dela U.F.H., care, dacă ar lucra din plin, ar satisface nevoile întregului aparat existent, furnizând Reșiței produsele pe care astăzi le importă, și ar asigura buna dezvoltare a altor industriei.

Aceasta trebuie să fie prima etapă, și cum pentru a o realizează este nevoie în primul rând de asigurarea materiei prime necesare, tot în această primă etapă se situează și necesitatea unei valorificări cât mai complete a zăcămintelor de cărbuni din Valea Jiului, care formează un tot industrial organic cu zăcămintele de minereu de fier din Hunedoara. Si aici, înainte de a fi nevoie să

se discute înființarea de noi centre de exploatare, prima sarcină este ridicarea producției actuale, scăzută astăzi la mai puțin de jumătate față de capacitatea normală, care este de circa 9.000 de tone pe zi.

Odată cu repunerea în funcțiune a U.F.H., ridicarea producției de cărbuni din Valea Jiului și folosirea tuturor posibilităților izvorite din coordonarea efortului industrial din aceste două centre, vor putea fi grupate în această regiune toate industriile necesare unei valorificări cât mai productive a cărbunelui și minereurilor : fabricile de cocs metalurgic, lamoarele necesare fabricării oțelurilor, industriile chimice anexe pentru prelucrarea derivatelor cărbunelui etc.

Aci va trebui să se formeze, pe de altă parte, centrul de captare și de distribuire a gazelor rezultate din fabricație, a căror energie va putea fi folosită atât pe loc, pentru nevoile industriei proprii, cât și pentru întreaga regiune din jur, economisindu-se astfel consumul cărbunilor.

Prin desvoltarea și folosirea întregii capacitați de producție a U.F.H. și a minelor de cărbuni din Valea Jiului și din Banat, va putea fi asigurată și producția maximă a uzinelor „Reșița“ și „Titan-Nadrag-Calău“, realizându-se astfel, prin aceste trei mari industrii, condițiile necesare desvoltării industriale și agricole a României.

Urmările realizării acestui plan vor influența întreaga evoluție a economiei noastre. Este calea cea mai sigură pentru refacerea țării noastre și pentru asigurarea ridicării ei.

Pentru realizarea acestui plan este nevoie, în primul rând, de dragoste pentru țara noastră și muncitorimea ei, de cinste și bună credință și, mai ales, de hotărîre, energie și foarte multă muncă.

Tot ce este activ, energetic și competent în țara noastră trebuie chemat să contribue la realizarea acestui plan de refacere și ridicare a țării noastre.

Partidului nostru îi revine sarcina de a se alinia ca un singur

om în vederea realizării acestui scop și de a constitui motorul acestei acțiuni, căreia numai cei care nu doresc ridicarea țării nu i se vor alătura.

Aproape totalitatea problemelor economice care se ridică în fața noastră pentru viitor se leagă de dezvoltarea industriei grele metalurgice.

Cele mai multe din aceste probleme au fost enunțate sau schițate în cadrul planului expus. Ne rămâne acum să le legăm cu celelalte probleme care nu au fost discutate până acum.

In afara de dezvoltarea industriei metalurgice grele, apar ca sarcini imediate următoarele probleme în legătură cu întreprinderile de stat și de sub controlul statului :

TRANSPORTURILE

In sectorul căilor ferate, sarcinile care se pun sunt mari și multiple. In primul rând, e nevoie de restabilirea parcului rulant, și mai ales a parcului de locomotive, prin ridicarea producției atât la atelierele C.F.R., cât și în uzinele particulare. Paralel cu repararea parcului rulant avariat, ca și a celui care necesită reparații curente, trebuie realizat programul de construcții noi de locomotive și vagoane pentru a crea un parc în stare să satisfacă necesitățile sporite ale transportului feroviar în România.

Pentru a putea readuce parcul de locomotive la numărul de 3.400 de bucăți dinainte de război, ar trebui executate încă 265 de locomotive.

Totuși C.F.R. poate să se mențină încă un număr de ani cu cele 3.135 de locomotive cu câte a rămas în prezent în parc, cu două condiții :

a) să refacă utilajul existent, ca să ajungă mai repede la restaurarea parcului actual ;

b) să asigure anual o cotă de reinnoire a parcului actual de locomotive de circa 100 de locomotive pe an, prin eliminarea pe această cale a tipurilor învechite.

Acstea 100 de locomotive anual pot fi obținute prin comenzi date industriilor din țară, realizând astfel și standardizarea parcului.

Parcul necesar de vagoane de marfă, cisterne și călători este de circa 85.000 de bucăți. C.F.R. dispune azi numai de 56.000 de vagoane. Aceasta înseamnă că pentru complectarea parcului până la nevoile traficului ar trebui să achiziționăm 29.000 de vagoane.

După capacitatea de astăzi a fabricilor, în 1946 se vor putea construi în țară circa 2.500 de vagoane.

N-am putea în niciun caz organiza un transport feroviar normal dacă nu vom reface la timp și complecta cu altele noi triajele, liniile, telecomunicațiile, gările, atelierele, depourile, conductele, precum și localurile de administrație. Se impune deasemenea repararea mașinilor-unelte avariate și uzate și înlocuirea lor, în limita posibilităților, cu altele noi.

Pentru anul 1946 sunt prevăzute să fie terminate liniile București—Craiova, Tecuci—Făurei, Bumbești—Livezeni. Pentru anul 1946—1947 se va termina linia Deva-Brad.

O sarcină din cele mai importante este desvoltarea, la întregul personal al căilor ferate, a simțului de gospodărire și de răspundere pentru tot ce este proprietatea C.F.R. și ce este interes al acestei instituții. Nu este admisibilă situația, care se mai observă în unele centre feroviare, când avereia instituției, deci a statului, este lăsată în părăsire, expusă intemperiilor și furturilor în timp ce în alte centre se simte lipsa acestui inventar.

Parcul de locomotive și vagoane trebuie folosit din plin prin reducerea la minimum a timpului de încărcări și descărcări, a staționării prin gări etc., prin introducerea a două schimburi pe locomotive, prin sporirea tonajului.

Tinem să reamintim că pentru normalizarea transporturilor feroviare este absolută nevoie să fie în mod radical și just rezolvată problema producției de cărbuni, deoarece această problemă este strâns legată de realizarea programului de normalizare a

căilor ferate. În acest scop este necesar ca minele de cărbuni ale societății Petroșani — al cărei capital este în majoritate inamic — să treacă în administrarea C.F.R., principalul consumator de cărbuni.

În sectorul transporturilor fluviale și maritime trebuie acordat tot sprijinul noii societăți sovieto-române de navigație „Sovromtransport“, care, prin numărul de vase ce posedă, devine unul din principalii factori ai reorganizării transporturilor noastre pe apă. (*Aplauze.*)

Pentru întărirea navegației fluviale și maritime române, trebuie acordat un sprijin larg atât construirii de vase noi, cât și ridicării la suprafață a vaselor scufundate, dintre care unele sunt în stare foarte bună.

Mărirea parcului este necesară, deoarece în timpul războiului o parte din vase au fost distruse, iar din cele maritime 30% au fost vândute, fiind surprinse de război în străinătate, iar 43,90% au fost sechestrare de către Anglia și S.U.A.

Pentru îmbunătățirea transporturilor aeriene, avem sarcina urgentă de a reconstrui, amenaja și moderniza aeroporturile noastre distruse de Nemți în retragere. Această sarcină guvernul și-a luat-o în cadrul convenției pentru înființarea societății sovieto-române de aviație civilă „TARS“, în scopul unei utilizări cât mai bune a materialului aeronautic cu care contribue Uniunea Sovietică la noua societate. Toate aceste construcții de pe aerodromuri cad în sarcina statului român, deoarece sunt și rămân proprietatea lui. (*Aplauze.*)

Pentru reorganizarea transporturilor rutiere, trebuie organizat în cel mai scurt timp un oficiu centralizator al transporturilor de acest fel, pe lângă Ministerul Comunicațiilor și Lucrărilor Publice. Acest oficiu va avea ca sarcină raționalizarea transporturilor rutiere în aşa fel ca să fie un complement al celor feroviare, maritime și fluviale, deoarece transporturile pe șosele joacă un rol de prim ordin în economia țării.

Ministerul Comunicațiilor și al Lucrărilor Publice a întocmit

un program de refacere și construcție a drumurilor în ordinea urgenței lor.

Pentru anul viitor se prevede definitivarea a 225 km. de șosele, 3.000 m. de poduri distruse, 100 km. de pavaje semipermanente, îmbunătățirea punctelor rele de pe drumurile pietruite pe o rețea de 1.700 km. etc. (*Aplauze.*)

Ca program de viitor mai îndepărtat, Ministerul își propune să definitiveze o rețea de 5.535 km., inclusiv Ardealul de Nord.

Pentru realizarea acestui program vom avea nevoie de un număr de mașini speciale, dintre care o parte le putem confecționa în țară, iar restul poate fi importat prin compensație din străinătate.

ELECTRIFICAREA ȚĂRII

Nevoia de a se pune în valoare toate bogățiile de resurse energetice ale țării pune însă și o altă problemă, care trebuie deasemenea să fie înscrissă printre sarcinile ce trebuie să fie urmărite în vederea ridicării economice a țării noastre, anume: electrificarea țării.

După părerea specialiștilor noștri, cursurile noastre de apă permit construirea unor centre de producere a energiei electrice care să satisfacă în viitor nu numai nevoile țării, dar chiar și pe cele de dincolo de granițele noastre, putându-se furniza curenț electric pentru întreaga regiune a Balcanilor.

Prin crearea în țară a unei rețele de centrale hidroelectrice, se va putea purcede la electrificarea căilor ferate și întrebunțarea masivă a energiei electrice în desvoltarea tuturor industriilor noastre. Deasemenea, prin extinderea rețelei de curenț electric se va putea introduce lumina și forța electrică până și în cel mai depărtat cătun al țării, ridicându-se astfel nivelul de viață și de cultură al plugărimii noastre.

Utilizând acest nesecat izvor de energie — cărbunele alb — vom putea face economii considerabile în rezervele noastre de petrol și cărbune.

Pentru îndeplinirea acestei opere uriașe de electrificare a țării, tehnicienii noștri au făcut demult planuri, și unele destul de bune, dar până la 23 August toate guvernele care s-au perindat la cărma țării nu au știut și nu au vrut să valorifice nici munca creatoare a specialiștilor noștri, nici nesecatele izvoare de energie ale cărbunelui alb, ocupându-se numai de căpătuiala lor și a partizanilor politicii lor reacționare.

Partidul nostru trebuie să înscrive printre cele mai de seamă sarcini sprijinirea acțiunii pe care a început-o guvernul de a valorifica pentru popor aceste nesfârșite bogății ale țării. (*Aplauze puternice.*)

INTreprinderile cu participare de capital inamic și cu capital de stat

O atenție deosebită va trebui dată sectorului întreprinderilor cu participare de capital inamic, puse sub administrația statului în baza art. 8 al Convenției de armistițiu.

Cum acest sector se administrează pe răspunderea integrală a statului, este necesară o acțiune imediată, energetică și hotărîtă pentru a se înlocui toți administratorii incorecți și incapabili, numiți sub guvernările trecute, pentru a se proceda la verificarea amănunțită a gestiunii lor și a se păsi la stabilirea tuturor răspunderilor și recuperarea tuturor pagubelor produse, pentru care rămâne răspunzător statul român, și deci, în ultimă analiză, poporul român.

O întărire a controlului statului este absolut necesară și la întreprinderile în care statul participă cu părți însemnate de capital, pentru a îndruma activitatea acestor întreprinderi în scopul întăririi sectorului economic dirijat de stat. Acest lucru este absolut necesar, deoarece există întreprinderi, cum sunt, de exemplu, „Societatea Națională de Gaz Metan”, „Creditul Industrial”, „Astra Vagoane” etc., în care statul, deși are majoritatea capitalului sau o participare masivă, totuși nu are cuvântul hotărîtor

În conducere, — întreaga politică de producție, plasamente și mai ales beneficii fiind în mâna unor particulari care o duc adesea chiar împotriva statului. S-au înregistrat cazuri în care astfel de întreprinderi au plătit taxa de amnistie fiscală pentru a acoperi evaziunile fiscale săvârșite în dauna statului, care le finanțează.

PRODUCTIA INDUSTRIALA

Trebue să subliniem din capul locului că odată cu cele expuse mai sus, privind sectorul industrial de stat, este necesar să depunem toate sforțările pentru mobilizarea tuturor capacitaților productive ale particularilor în scopul desvoltării ramurilor industriale existente și creării altora noi. Inițiativa particulară trebuie stimulată și interesată, asigurându-i-se posibilitatea de creștere și de câștig echitabil. Toată capacitatea industrială a țării, a statului și particulară trebuie să formeze un tot organic, în colaborare strânsă, pentru reconstrucția țării, pentru înflorirea economiei românești. (*Aplauze.*)

Pentru întreprinderile industriale particulare, deasemenea, sarcina cea mai importantă rămâne desăvârșirea acțiunii de trecere a industriilor la producția de pace și ridicarea producției. Această trecere nu trebuie însă să fie lăsată numai pe seama inițiatiivelor private izolate. Noua producție a acestor întreprinderi trebuie să fie îndrumată pe linia nevoilor esențiale în legătură cu refacerea economică a țării, pe bază de planuri întocmite pentru fiecare ramură în parte și ținându-se seama atât de capacitatea de producție, cât și de felul și mărimea nevoilor interne și a posibilităților de import și export existente.

Statul va trebui să îndrumeze distribuirea materiilor prime, să reglementeze prețurile de desfacere, să controleze circulația mărfurilor și să asigure orientarea creditelor necesare în primul rând spre ramurile de producție care interesează refacerea țării.

Pe primul plan de preocupare în ceeace privește refacerea

și complectarea instalațiilor existente și ridicarea producției, trebuie să fie puse:

— *Industria metalurgică și minieră*, care trebuie desvoltată conform planului de ridicare a producției industriale la Hunedoara, Valea Jiului, Reșița și „Titan-Nadrag-Calan“. O atenție deosebită trebuie dată în acest sector desvoltării explorării și exploatarii zăcămintelor de antimoni, cupru, mercur, mangan, aur, precum și creării unor centre de exploatare a zăcămintelor de bauxită (aluminum) și minereu de crom.

— *Industria petroliferă*. În această ramură este nevoie de intensificarea exploatarii și a acțiunii de explorare pentru găsirea și punerea în exploatare a noi surse de țieți, în scopul ridicării producției actuale. Importanța acestei industriei este cu atât mai mare, cu cât petrolul nu este numai un combustibil esențial pentru industrie, transporturi și agricultură, ci și produsul cel mai important pentru exportul nostru.

Desvoltarea acestei ramuri industriale poate fi urmărită cu atât mai hotărît cu cât există multe regiuni neexplorate încă, iar industria petrolului în țara noastră are astăzi asigurat sprijinul U.R.S.S. prin înființarea societății „Sovrompetrol“. (Aplauze.)

— *Industria materialelor de construcție*. Industriile lemnului, cimentului și sticlei, prin refacerea instalațiilor distruse și ridicarea producției actuale, trebuie să fie aduse în situația de a contribui în mod activ și satisfăcător atât la refacerea distrugerilor războiului, cât și la asigurarea nevoilor curente și de export.

În acest scop atenția trebuie îndreptată mai ales în direcția măririi producției de lemn fasonat, și în special a cherestelei, precum și pentru crearea unei industrii de prelucrare a lemnului în produse fabricate ca: mobilă standard pentru muncitori și țărani și părți din case-tip demontabile, care prezintă mari posibilități pentru export.

— *Industria textilă*. În această ramură industrială sarcina esențială este în prezent de a asigura folosirea întregii sale ca-

pacități de producție în vederea utilizării enormelor cantități de bumbac importate din U.R.S.S. (*Aplauze.*)

— *Industria alimentară.* Sarcina esențială care se pune industriei alimentare este folosirea ei pentru o valorificare cât mai bună a produselor agricole atât prin ridicarea producției fabricilor existente, cât și prin crearea de noi industrii locale în centrele de producție respective, și în primul rând pentru industrializarea laptelui, fructelor, cărnii, peștelui și legumelor.

O condiție esențială pentru ridicarea producției industriale este nu numai existența mâinii de lucru, ci și necesitatea ca muncitorii să contribue cu toții în mod egal la efortul pentru mărirea producției, printr-o disciplină severă și un control reciproc. Producția nu poate fi ridicată numai prin echipe de șoc și eroi ai muncii.

În această privință, partidul nostru trebuie să îndrumeze organizațiile locale în vederea ridicării generale a randamentului muncii prin mobilizarea tuturor muncitorilor în jurul echipelor de șoc.

Normalizarea regimului muncii nu este însă posibilă în întregime fără asigurarea pentru muncitori a unui nivel de viață în care nevoile esențiale ale muncitorilor să fie satisfăcute prin intensificarea acțiunii de asigurare a aprovizionării organizate a salariaților și a masselor de consumatori în general. Această sarcină trebuie urmărită prin înființarea și desvoltarea cooperativelor, precum și prin folosirea economatelor în limita posibilităților. Scopul final trebuie să fie înlocuirea economatelor prin cooperative de aprovisionare, care, având toate avantajele economatelor, sunt în acelaș timp lipsite de neajunsurile acestora, mai ales în ceeace privește problema procurării fondurilor necesare.

Prin înlăturarea intermediarilor speculanți și asigurarea aprovizionării direct dela producători, la prețuri mai ieftine decât cele de pe piață, se obține o mărire a puterii de cumpărare a salariilor fără a se recurge la ridicarea acestora.

b) SECTORUL AGRICOL

In sectorul agricol, prima sarcină care ni se pune este de săvârșirea reformei agrare. In afară de măsurile luate de curând de Comisia de reformă agrară, organizațiile partidului nostru, împreună cu ale F.N.D.-ului, trebuie să dea concursul la îndrepătarea tuturor greșelilor săvârșite în aplicarea legii reformei agrare. Totodată să înlesnească grăbirea împărțirii titlurilor de proprietate plugarilor împroprietăriți. (*Aplauze puternice.*)

A doua sarcină importantă este organizarea centrelor de închiriere de mașini agricole, care să fie îndrumate și controlate de stat printr'un organ central. Această măsură este realizabilă în cadrul unui plan care să țină seama de inventarul agricol existent și de complectarea lui prin comenzi date industriei noastre naționale și prin import din străinătate.

A treia sarcină care se impune agriculturii noastre este mărirea producției prin îmbunătățirea mijloacelor de prelucrare a pământului și prin mărirea suprafețelor de însămânțare cu 800.000 ha. față de anul trecut.

Pentru a obține mărirea suprafeței de cultură a țării într'un viitor cât mai apropiat, trebuie începute și sprijinite lucrări de îmbunătățiri funciare: îndiguri, drenaje, irigații etc. Printr'o astfel de acțiune bine susținută se pot câștiga immense suprafețe, astăzi neproductive.

Inmulțirea numărului de vite existente va contribui la îmbunătățirea condițiilor de muncă a pământului, va ameliora aprovisionarea populației cu produse animale — carne, lapte, unt, brânză etc. — ridicând în același timp standardul de viață al țăranului.

O altă mare sarcină este înființarea și dezvoltarea cooperativelor sătești, cu ajutorul căror plugarul poate:

a) să se aprovizioneze cu produse industriale direct dela producător prin cooperative de aprovizionare. Înlăturând astfel pe intermedier (*aplauze puternice*);

b) să valorifice și să desfacă produsele agricole prin cooperative de desfacere.

Partidul nostru își mai ia ca sarcină sprijinirea luptei pe care o duce C. G. M. pentru sindicalizarea muncitorilor agricoli. (*Aplauze.*)

Deasemenea trebuie dată o deosebită atenție pădurilor, având în vedere marele rol pe care ele îl joacă în economia țării atât ca element de apărare a culturilor contra secetei, cât și ca rezervor însemnat de materie primă pentru industria forestieră, a celulozei și a hârtiei.

Trebue sprijinită conservarea acestei bogății naturale printr'un plan de exploatare rațională, trebue încurajată împădurirea terenurilor degradate, de coastă sau de pe albiile râurilor, salvând totodată dela distrugere suprafețe immense de teren.

c) COMERȚUL EXTERIOR

Ca o urmare a sprijinului ce trebuie dat activității întreprinderilor industriale, a îndrumării distribuției materiilor prime și a producției, va trebui să se reglementeze în mod strict controlul statului atât în ceea ce privește importul și exportul materiilor prime, cât și al produselor fabricate.

Comerțul exterior trebuie să fie o parte componentă în sistemul general de reglementare a economiei țării.

d) CREDITUL, FINANȚELE PUBLICE, MONETA

Sarcinile refacerii economice a țării necesită importante capitaluri pentru finanțarea industriei și agriculturii. Analiza situației economice actuale ne dovedește că în țara noastră există numeroase capitaluri disponibile sau care nu au o întrebunțare productivă din punct de vedere economic. Trebuie organizată colectarea acestor capitaluri prin instituțiile de credit, pentru a fi puse în serviciul refacerii țării, statul garantând depozitele la aceste instituții.

Plasarea acestor capitaluri va trebui îndrumată de către stat nu numai în legătură cu nevoile întreprinzătorului, ci și pe baza planurilor de finanțare generală, întocmite după necesitatea de a se întări sau desvolta diferitele sectoare de producție.

În această operă de finanțare, Banca Națională a României trebuie să fie pârghia principală nu numai pentru acordarea de credite de producție, dar și pentru controlul întrebunțării acestora, ca mandatară a statului.

Odată cu reorganizarea creditului este însă absolut necesar să fie reorganizate și finanțele publice prin modificarea sistemului fiscal în aşa fel încât sarcinile bugetare, care astăzi sunt împlinite în cea mai mare parte pe calea impozitelor indirekte și taxelor de consumație, să fie trecute într-o măsură însemnată asupra venitului, pe calea impozitelor directe, — cu excepția impozitului pe salarii, care astăzi este extrem de ridicat. Deasemenea, va trebui stabilit pentru fiecare contribuabil un domiciliu fiscal, la care să se centralizeze toate veniturile pe baza cărora să se poată face impunerea.

Pe această cale se va realiza nu numai o aşezare mai dreaptă și mai democratică a sarcinilor fiscale, dar se va da posibilitate statului să-și creeze veniturile necesare echilibrării bugetului, fără a trebui să apeleze la emisiunea B.N.R., oprindu-se astfel procesul de inflație.

Pentru mărirea veniturilor statului va trebui stăvilită eva-ziunea fiscală enormă, controlându-se temeinic atât producția cât și circulația mărfurilor dela producător până la consumator.

Măsurile care trebuie luate în domeniul creditului și al finanțelor publice, combinate cu cele de reglementare și îndrumare a vieții economice sub toate aspectele, precum și ridicarea producției, sunt condițiile fără de care nu se poate concepe și nu se poate realiza stabilizarea monetei noastre. (*Aplauze.*)

Așa dar, tovarăși, în fața noastră, în vederea refacerii și desvoltării țării, se ridică următoarele sarcini principale:

1. Utilizarea capacității maxime a „Uzinelor de Fier Hunedoara“ și a minelor de cărbuni din Valea Jiului, precum și a uzinelor „Reșița“ și „Titan-Nadrag-Calan“.
2. Grăbirea trecerii industriei de război la producția de pace, precum și creșterea producției industriale în general.
3. Refacerea și desvoltarea sistemului nostru de transporturi pe pământ, pe apă și în aer.
4. Electrificarea țării și construirea centralelor hidro și termo-electrice.
5. Desăvârșirea reformei agrare ; organizarea și desvoltarea stațiunilor de închiriere de tractoare și mașini agricole, care vor forma baza pentru mărirea productivității și rentabilității agriculturii ; industrializarea produselor agricole și buna lor valo-rificare.
6. Desvoltarea cooperativelor la orașe și la sate și asigurarea unei aprovizionări normale a populației.
7. Reorganizarea sistemului de credit prin îndrumarea operațiunilor bancare de către stat, în vederea asigurării mijloacelor financiare necesare producției.
8. Reforma fiscală, care să asigure o mai dreaptă repartizare a sarcinilor și un echilibru bugetar.
9. Partidul nostru se preocupă și trebuie să se preocupe de învățământ. Problemele de bază ale învățământului nostru sunt :
 - a) lichidarea analfabetismului ;
 - b) reorganizarea întregului învățământ, dela cel primar până la Universitate, pe baze democratice, ca să asigure un minim de cunoștințe generale pentru întregul tineret, formarea de tehnicieni pentru nevoile industriei, agriculturii etc., iar pentru cei cu calități intelectuale deosebite posibilitatea de a urma studii superioare, fără a mai fi legați de lipsa mijloacelor materiale (*aplauze puternice*) ;
 - c) formarea de cadre pentru învățământul primar, mediu și

superior, prin înființarea de institute pedagogice în care să-și desăvârșească pregătirea;

d) democratizarea corpului didactic, prin înlăturarea tuturor elementelor profasciste, reacționare, care îndrumăza formarea tineretului pe calea urii de rasă, a șovinismului etc.

Luptând pentru realizarea acestor deziderate, putem asigura poporului nostru condiții de dezvoltare firești, putem face din fiecare om un cetățean conștient de drepturile și obligațiile lui, și în acelaș timp, înmormându-l cu un minimum de cunoștințe profesionale, îl vom face mai util atât lui cât și societății.

10. O atenție deosebită trebuie dată problemei sănătății publice. (*Aplauze.*)

Este lucru știut că în special la țară asistența medicală este aproape inexistentă, datorită atât tendinței medicilor de a profesa la orașe, cât și interesului slab din partea statului.

a) Trebuie să fie făcute înlăsăriri medicilor pentru a se așeza în mediul rural și, în acelaș timp,

b) să se înființeze cât mai multe dispensare la sate, dotate cu materialul necesar combaterii mai ales a bolilor sociale.

Prin îndrumările și ajutorul medicilor vom putea schimba condițiile de igienă — foarte relative astăzi — în care trăiește țărăniminea și vom face să scadă procentul — foarte ridicat — al mortalității infantile.

Tovarăși,

Acste sarcini principale stau în fața întregului popor și pentru realizarea lor este nevoie de mobilizarea și activizarea tuturor energiilor țării noastre. Intreaga muncitorime, întreaga țărănimie, întreaga intelectualitate, industriașii, comercianții, oamenii de finanțe, tot ce este cinstit și patriot în această țară trebuie să se încadreze în marea operă de refacere economică a țării, în opera de valorificare a bogățiilor imense pe care le posedă România, în opera de ridicare a nivelului general de viață al întregului popor.

Dar coordonarea efortului general presupune și un organism capabil să cuprindă variatele comportamente ale vieții economice, capabil să mănuiască pârghiile de comandă ale economiei românești, capabil să dea la timp soluțiile potrivite diverselor probleme care se pun și să aibă și autoritatea și forța necesară pentru a le transpune în viață.

Acest organism există. El a fost creat de curând, la propunerea ministrilor noștri comuniști din guvern. El este Consiliul economic superior, organul suprem de coordonare a activității diverselor departamente economice, organ care va face cu putință îndrumarea de către stat a tuturor sectoarelor economiei noastre. Îndrumarea economiei noastre, înțeleasă pe plan larg de echilibrare și armonizare a diferențelor comportamente, pe baza unor planuri stabilite în amănunt, îndrumarea aceasta este cu putință și trebuie realizată. Ea presupune însă și un aparat de control suplu și eficace și o organizare a administrației de stat care să corespundă noilor nevoi. Aceasta este iarăși una din problemele principale care se pun astăzi statului și care va trebui rezolvată neîntârziat.

4. SARCINI POLITICE GENERALE

Pentru refacerea țării și crearea unei Românie puternice și bogate, partidul nostru luptă pentru strângerea laolaltă a tuturor forțelor productive din țară pentru realizarea următoarelor sarcini politice generale :

1. Intărirea Frontului Unic Muncitoresc și luptă pentru înfăptuirea unității politice a clasei muncitoare. (*Aplauze puternice.*)
2. Intărirea Frontului Național Democrat. (*Aplauze.*)
3. Intărirea alianței dintre muncitori, țărani muncitori și intelectuali. (*Aplauze.*)
4. Infrățirea dintre poporul român și naționalitățile conlucuitoare. (*Aplauze.*)

5. Mobilizarea partidului în cooperare cu forțele democratice în lupta pentru câștigarea bătăliei alegerilor. (*Aplauze.*)
6. Sprijinirea activă a guvernului dr. Petru Groza. (*Aplauze.*)
7. Intărirea prieteniei cu marele popor sovietic, cu popoarele înconjurătoare și cu toate popoarele iubitoare de libertate. (*Aplauze puternice.*)

5. SARCINI INTERNE DE PARTID

Pentru reușita realizării sarcinilor politice generale, trebuie să îndeplinim următoarele sarcini interne de partid :

a) *In domeniul muncii organizatorice*

1. Consolidarea organizațiilor existente printr'o viață de partid regulată și prin prelucrarea temeinică a liniei și sarcinilor de partid.
2. Lupta pentru lichidarea nepotrivirii dintre influența politică și situația organizatorică a partidului în vederea ridicării sarcinilor organizatorice la nivelul rolului pe care partidul trebuie să-l aibă în aceste împrejurări.
3. Intărirea muncii organizatorice în rândurile muncitorilor, țăranilor muncitori și intelectualilor. Bătălie în sectorul țăranesc. Deosebită atenție pentru atragerea femeilor în partid.
4. Control riguros și ajutor continuu din partea organelor de conducere privitor la îndeplinirea sarcinilor.
5. Ridicarea nivelului politic al cadrelor și al întregului partid.
6. Intărirea simțului de răspundere colectivă și individuală.
7. Organizarea muncii pe baza unui plan elaborat temeinic în urma studierii situației concrete și pe baza angajamentelor organizației respective. Lupta pentru introducerea unei discipline și a unui sistem în munca noastră.

8. Lupta împotriva prieteni și grabei în luarea hotărîrilor. Nicio hotărîre fără o chibzuire matură. Fiecare acțiune să fie pregătită amănunțit și minuțios.
9. Rezolvarea colectivă a problemelor de bază ale partidului.
10. Intărirea disciplinei de partid. Luptă fără cruceare împotriva curentului anarho-sindicalist și devierilor sectariste.
11. Intărirea și ascuțirea vigilenței noastre și a vigilenței masselor.
12. Metoda noastră de muncă să fie metoda convingerii.
13. Intărirea criticii și autocriticii pentru analizarea și lichidarea slăbiciunilor noastre. Imprimarea unui spirit sănătos critic și autoeritic în toate organizațiile noastre.
14. Intărirea legăturilor cu massa.

b) *In domeniul muncii de educație politică*

1. Reorganizarea întregului învățământ de partid, dând o atenție deosebită problemei naționale, pe baza studiului temeinic al marxism-leninismului.
2. Reorganizarea universității partidului pe termen de 6 luni, cu un auditoriu permanent.
3. Organizarea școlilor de cadre pe lângă Comitetele regionale de partid, tot cu un auditoriu permanent.
4. Im bunătățirea editurii de partid, intensificând editarea operelor clasice marxism-leninismului și dând o atenție sporită lucrărilor privitoare la țara noastră.
5. Difuzarea largă a literaturii politice.
6. Im bunătățirea conținutului presei.
7. Tratarea regulată și temeinică de către presa de partid a problemelor teoretice și politice.
8. Organizarea unei rețele de corespondenți permanenți.
9. Organizarea de școli de cadre gazetărești.

Tovarăși,

C.C. al P.C.R. supune discuției și aprobării Conferinței Naționale raportul său asupra activității și sarcinilor care stau în fața partidului. (Aplauze frenetice. Delegații ovaționează pe raporți. Strigăte: „Trăiască tovarășul Gheorghiu-Dej! Trăiască Comitetul Central! Trăiască Partidul Comunist Român!“. Delegații, în picioare, intonează „Internaționala“.)

„Scânteia“ nr. 357
din 20 Octombrie 1945